

**ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ «ΦΙΕΡΑ»**

**ΠΑΙΔΙΚΟ & ΕΦΗΒΙΚΟ ΤΜΗΜΑ**

**ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2024 -2025**

***« Η ΑΝΝΑ-ΦΡΑΝΚ  
ΣΥΝΟΜΙΛΕΙ  
ΜΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ  
ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ »***

**ΚΕΙΜΕΝΟ -  
ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΔΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ:  
ΛΑΖΟΥ ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ**

## **ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

**ΑΣΤΕΡΙ ΑΝΑΤΟΛΗΣ** , αφηγητής/τρια Α  
**ΑΣΤΕΡΙ ΔΥΣΗΣ**, αφηγητής/τρια Β

### **ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:ΕΒΡΑΙΟΙ**

**ANNA ΦΡΑΝΚ** ,13 χρονών  
**ΜΑΡΓΚΟΤ**, αδερφή της Άννας Φρανκ,16 χρονών  
**ΟΤΤΟ** , πατέρας της Άννας Φρανκ  
**ΕΝΤΙΘ** , μητέρα της Άννας Φρανκ  
**ΣΑΝΕ**, φίλη της Άννας Φρανκ ,13 χρονών  
**ΧΑΝΑ**, φίλη της Άννας Φρανκ ,14 χρονών  
**ΖΑΚΛΙΝ**, φίλη της Άννας Φρανκ ,13 χρονών  
**ΓΚΑΜΠΙ** , αδερφή της Χάνα , 3 χρονών

### **ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ: ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΟΙ**

**ΝΑΝΣΙ**, παιδί της Παλαιστίνης Α,12 χρονών  
**ΛΕΪΛΑ**, Παλαιστίνια δασκάλα  
**ΤΑΛΑ** , παιδί της Παλαιστίνης Β,12 χρονών  
**ΣΑΝΤΙΝ**, Παλαιστίνια μάνα Α  
**ΤΖΑΜΙΛΑ** , Παλαιστίνια κοπέλα  
**ΧΙΟΥΝΤΑ**, Παλαιστίνια μάνα Β, μητέρα της Λουτζέιν και γιατρός  
**ΛΟΥΤΖΕΪΝ**, παιδί της Παλαιστίνης Γ, 12 χρονών, κόρη της Χιούντα

*( Οι ηλικίες αντιστοιχούν στα πρόσωπα στην αρχή του έργου. Κατά τη διάρκειά του όλοι μεγαλώνουν κατά χρόνια ή δεκαετίες.)*

### **ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ-ΚΟΡΑΚΙΑ**

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α**  
**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β**  
**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ**  
**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ**  
**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α**  
**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β**  
**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ**  
**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ**

## ΠΡΑΞΗ Α

### ΕΙΣΑΓΩΓΗ

*( ΣΕ ΕΝΑΝ ΚΟΣΜΟ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ. Χωρισμένο σε ΑΝΑΤΟΛΗ και ΔΥΣΗ , στη γη της ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ και στην ΕΥΡΩΠΗ. ΜΟΥΣΙΚΗ. Μπαίνουν **ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ** από δεξιά και **ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ** από αριστερά. Έχουν ρόλο ΑΦΗΓΗΤΗ.)*

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Σήμερα ο ουρανός είναι γεμάτος αστέρια!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Κάθε μέρα ο ουρανός είναι γεμάτος αστέρια!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Σωστά!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Για να φωτίζει τις σκοτεινές νύχτες της ζωής μας!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Και να δίνει ελπίδα στις πιο σιωπηλές στιγμές του κόσμου μας!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Κάθε ευχή και ένα αστέρι!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Κάθε όνειρο και η φωτεινή εικόνα του στον έναστρο ουρανό!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Μια ιστορία λέει, ότι κάθε φορά που πέφτει από τον ουρανό ένα αστέρι ,γεννιέται στη γη ένα παιδί!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Και τότε η γη αποκτάει κάτι από το φως εκείνου του αστεριού, αφού υπάρχει και φωτίζει μέσα από την ψυχή και το χαμόγελο του μικρού παιδιού!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Και καθώς εκείνο μεγαλώνει , μεγαλώνει μέσα του το φως, μαζί με το όνειρό του!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Και μια μέρα θα γίνει τόσο δυνατό, που δε θα μπορεί άλλο να το αντέξει τούτη η γη και θα το στείλει πίσω στον ουρανό, απ' όπου ήρθε!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Σωστά! Εκτός εάν.....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Εκτός εάν ...το παιδί στη γη χάσει το φως του....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** ....στις «μεγάλες» πόλεις....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:**... στις «μεγάλες» ιστορίες...

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** .....στους «λάθος» δρόμους....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** ....με τα «λάθος» ονόματα...

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** ... που δε βλέπουν ούτε τον ουρανό....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** ...ούτε τα αστέρια !

*( ΜΟΥΣΙΚΗ. ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ και ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ φεύγουν και μπαίνουν οι ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ: ΕΒΡΑΙΟΙ με τη σειρά που μιλάνε: ANNA ΦΡΑΝΚ- ΜΑΡΓΚΟΤ -ΟΤΤΟ-ΕΝΤΙΘ- ΣΑΝΕ –ΧΑΝΑ- ΖΑΚΛΙΝ και ΓΚΑΜΠΙ )*

**ANNA ΦΡΑΝΚ:** Η Άννα Φρανκ γεννήθηκε στις 12 Ιουνίου 1929...

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** ....στη Φραγκφούρτη της Γερμανίας, κοντά στον ποταμό Μάιν.

**ΟΤΤΟ:** Πατέρας της ήταν ο Όττο Φρανκ, ένα χαμογελαστός έμπορος και επιχειρηματίας.

**ΕΝΤΙΘ:** Και μητέρα της, η Έντιθ Χόλαντερ.

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Είχε και μια αδερφή, τρία χρόνια μεγαλύτερή της, τη Μαργκότ Φρανκ.

**ΣΑΝΕ:** Και τέσσερις καλές φίλες , που θα συναντήσει αργότερα στη ζωή της...

**ΧΑΝΑ:** Τη Χάνα...

**ΣΑΝΕ:** ...τη Σάνε....

**ΖΑΚΛΙΝ:** ...τη Ζακλίν...

**ΓΚΑΜΠΙ:** ...και τη μικρή Γκάμπι!

**ΧΑΝΑ :** Κι ο καθένας και η καθεμία από αυτούς είχε τα δικά του όνειρα!

*( Καθώς ο κάθε ένας λέει το όνειρό του, **ΤΟ ΦΩΣ ΧΑΜΗΛΩΝΕΙ** και μπαίνει η **ΜΟΥΣΙΚΗ του ΕΒΡΑΙΚΟΥ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΟΣ** που σταδιακά δυναμώνει μέχρι να τραγουδηθεί στο τέλος.)*

**ΣΑΝΕ:** Ονειρεύομαι να αποκτήσω μία δική μου οικογένεια!

**ΕΝΤΙΘ:** Ονειρεύομαι μία βόλτα στην πόλη!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Ονειρεύομαι να πάρω μία μεγάλη κούκλα!

**ΧΑΝΑ:** Ονειρεύομαι να μπορώ να βοηθάω όλους τους ανθρώπους!

**ΖΑΚΛΙΝ:** Ονειρεύομαι να μεγαλώσω γρήγορα για να είμαι ελεύθερη να κάνω ό, τι θέλω!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Ονειρεύομαι να σπουδάσω ό, τι αγαπάω!

**ΟΤΤΟ:** Ονειρεύομαι τα κορίτσια μου να είναι πάντα ευτυχισμένα!

**ANNA ΦΡΑΝΚ:** Ονειρεύομαι μια μέρα να γίνω συγγραφέας και να ταξιδέψω σε όλο τον κόσμο!

( **ΤΑ ΦΩΤΑ ΧΑΜΗΛΩΝΟΥΝ** και **ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ**, ενώ παίρνουν μικρά μωρά –κούκλες για να νανουρίσουν ή πανιά-κουβερτάκια για να σκεπάσουν τα παιδιά Στο τέλος, όλοι κάθονται κάτω και ο ένας ζαπλώνει στα πόδια του άλλου που τον σκεπάζει.)

( Στο τέλος του **ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑΤΟΣ** ξεκινάει το **ΑΡΑΒΙΚΟ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ** καθώς μπαίνει στη σκηνή **Η ΜΑΜΑ –ΧΙΟΥΝΤΑ . Η ΜΑΜΑ-ΕΝΤΙΘ** της δίνει με μια συμβολική κίνηση το «φανταστικό» μωρό που νανουρίζει. Το νανούρισμα τραγουδάει η **ΧΙΟΥΝΤΑ** η οποία εισάγει στη σκηνή και τους άλλους **ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ-ΤΟΥΣ ΠΑΛΑΕΣΤΙΝΙΟΥΣ** με τη σειρά: **ΛΕΪΛΑ - ΣΑΝΤΙΝ-ΤΖΑΜΙΛΑ- ΝΑΝΣΙ - ΤΑΛΑ – ΚΑΙ ΛΟΥΤΖΕΪΝ**. Όταν τελειώσει το τραγούδι, λένε και αυτοί τα όνειρά τους...)

**ΝΑΝΣΙ:** Όλου του κόσμου τα παιδιά ονειρεύονται!

**ΛΕΪΛΑ:** Και όλου του κόσμου οι μάνες συντροφεύουν με τραγούδια τα όνειρά τους για να μοσχοβολούν και να μη μαραίνονται...!

**ΤΑΛΑ:** Ονειρεύομαι μια σοκολάτα!

**ΣΑΝΤΙΝ :** Ονειρεύομαι όλα τα παιδιά να έχουν αυτά που χρειάζονται!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Ονειρεύομαι τη γειτονιά που γεννήθηκα!

**ΧΙΟΥΝΤΑ :** Ονειρεύομαι έναν καλύτερο κόσμο για τα παιδιά μου: να σπουδάσουν, να έχουν μια καλή δουλειά και να είναι ελεύθερα!

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** Ονειρεύομαι να με πάρει ένα πλοίο, να με πάει σ' ένα μακρινό νησί και να με πετάξει στην ακτή. Μακριά από τον κόσμο, μακριά απ' όλα ' και ιδιαίτερα μακριά από τον πόλεμο!

(**ΜΟΥΣΙΚΗ**)

Ονομάζομαι Λουτζέιν που σημαίνει «ασημένια» . Το όνομα μου, μου το έδωσε η μητέρα μου, η Χιούντα, γιατί της θύμιζε ένα αγαπημένο της τραγούδι.

**ΧΙΟΥΝΤΑ :** Η Λουτζέιν γεννήθηκε στη Δυτική Όχθη της Παλαιστίνης , όπου αποφασίσαμε μαζί με τον άντρα μου , τον Ισμαήλ, να γυρίσουμε, όταν μας δόθηκε αυτό το δικαίωμα από τις συμφωνίες του Όσλο. Για να έχουμε κι εμείς, ένα δικό μας παιδί γεννημένο στον τόπο, από τον οποίο είχαμε κάποτε ξεριζωθεί! Έτσι, επιστρέψαμε όλοι μαζί από το Βουκουρέστι, όπου ο άντρας μου υπηρετούσε ως διπλωμάτης και εγώ εργαζόμουν ως γιατρός. Η οικογένειά μας είχε ακόμα τρία παιδιά.: τη Χίμπα, τον Χάντι και τον Αχμάντ.

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** Αλλά εδώ, στα χρόνια που ακολούθησαν και καθώς μεγάλωνα κι εγώ αποκτήσαμε πολλούς -πολλούς καλούς φίλους: την Τζαμίλα, την Τάλα, την Νάνσι, την Λέϊλα, την Σαντίν και άλλους πολλούς.

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Να σας πω μια ιστορία για την πόλη πέρα από τη θάλασσα;

**ΤΑΛΑ:** Πότε θα πάμε στη θάλασσα , Τζαμίλα;

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Τώρα αμέσως!!! Ε, ελάτε εδώ όλα τα παιδιά! Σηκώστε τα χέρια σας ψηλά να φέρουμε βροχή!!!

( Τα παιδιά κάνουν τους ήχους της βροχής με τα χέρια και τα πόδια τους. Εντωμεταξύ η **ΛΕΪΛΑ** και η **ΣΑΝΤΙΝ** φέρνουν δύο λεκάνες με νερό για να πλατσουρίσουν τα τέσσερα παιδιά: η **Νάνσι** , η **Λουτζέιν** , ο **Χάντι** και η **Τάλα**, που μπαινοβγαίνουν και πιτσιλιούνται...)

**ΣΑΝΤΙΝ:** Ορίστε και η θάλασσά σας! Τόση βροχή που έπεσε, φούσκωσε για τα καλά!

**ΛΕΪΛΑ:** ( καθώς χαίρεται που χαίρονται) Δεν είναι όμορφα και δροσερά;

**ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ:** Ναι.... Ναι!!! Είναι πανέμορφα!!!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Καθίστε τώρα να σας πω την ιστορία! ( Τα παιδιά κάθονται) Κλείστε τα μάτια σας και ταξιδέψτε με τη φαντασία σας! .....Η πόλη πέρα από τη θάλασσα είναι γεμάτη πουλιά..... Άσπρα, κίτρινα, μπλε, κόκκινα ...όλου του κόσμου τα πουλιά... με όλα του κόσμου τα χρώματα! Όλη μέρα πετούν και τη νύχτα ξεκουράζονται στο μαγικό βουνό. Συνεχίζουν όμως να τραγουδούν και ενώ κοιμούνται η φωνή τους τρυπώνει μέσα στα όνειρα των μικρών παιδιών και τους οδηγεί μυστικά στο δρόμο για το μαγικό βουνό.... ( Χτυπά τα παιδιά διακριτικά στον ώμο να ανοίξουν τα μάτια,να σηκωθούν και να την ακολουθήσουν) Από'δω.... από'δω.... ( όλοι προχωρούν μυστικά...)

**ΛΕΪΛΑ:** Κι όταν φτάσουν στο μαγικό βουνό αρχίζουν να παίζουν ό,τι παιχνίδι θέλουν: κρυφτό, κυνηγητό... ! Μα, σε κάθε παιχνίδι τους , ω, τι φοβερό.... το βουνό αλλάζει θέση ! Και τα παιδιά ψάχνουν να βρουν από πού ξεκίνησαν!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Αλλά , ό,τι και να τους συμβεί, πάντα έχουν δίπλα τους ένα χρωματιστό πουλί για να τα οδηγήσει πίσω, στο σωστό δρόμο!

**ΣΑΝΤΙΝ:** Και στο μαγικό βουνό , τα παιδιά δεν φοβούνται ποτέ τον καιρό! Τα χιόνια είναι σαν χνουδωτά γουνάκια και οι σταγόνες της βροχής δεν αγγίζουν ποτέ τα κεφάλια των ανθρώπων!

**ΝΑΝΣΙ:** Η πόλη πέρα από τη θάλασσα είναι ένας αληθινός παράδεισος!

( **ΜΟΥΣΙΚΗ.** Τα παιδιά συνεχίζουν να πλατσουρίζουν και να πιτσιλιούνται χαρούμενα, μέχρι που η **Λέϊλα** και η **Σαντίν** παίρνουν πίσω τις λεκάνες με το νερό.)

(**ΣΙΓΑ –ΣΙΓΑ Η ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΣΚΟΤΕΙΝΙΑΖΕΙ ΚΑΙ ΠΑΓΩΝΕΙ ΚΑΙ ΖΩΝΤΑΝΕΥΕΙ Η ΣΚΗΝΗ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ.** Είμαστε στα δέκατα τρίτα γενέθλια της Άννας Φρανκ. Όλοι μαζί σηκώνονται και λένε **ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ**. Η μαμά **ΕΝΤΙΘ** φέρνει την τούρτα με τα 13 κεράκια. Οι υπόλοιποι αφήνουν τις κούκλες και τα πανιά και φέρνουν τα δώρα της Άννας.)

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ**

**ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Γιομ ουλέντετ σαμέαχ  
Γιομ ουλέντετ σαμέαχ  
Γιομ ουλέντετ σαμέαχ Άννα  
Γιομ ουλέντετ σαμέαχ

*( Η ANNA σβήνει τα κεράκια και όλοι χειροκροτούνε . Κατόπιν πλησιάζουν ένας-ένας και τις δίνουν τα δώρα της.)*

**XANA:** Χρόνια πολλά, καλή μου φίλη! Και τώρα ήρθε η ώρα για τα δώρα !!!

**ΣΑΝΕ:** Μια ΜΟΝΟΠΟΛΗ από μένα!

**ΖΑΚΛΙΝ:** Και αυτό το βιβλίο από μένα!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Ορίστε! Οι αγαπημένοι σου μύθοι!

**ΕΝΤΙΘ:** Και από τη μαμά , μια όμορφη καρφίτσα για να λάμπεις!

**ΓΚΑΜΠΙ :** Κι αυτό από μένα και τη Χάνα!

**ΟΤΤΟ:** Να, και το δικό μου! *( της δίνει το ημερολόγιο)*

**ANNA-ΦΡΑΝΚ:** *( το βλέπει)* Ένα ημερολόγιο! Ευχαριστώ μπαμπά! Το ήθελα τόσο πολύ!  
*( Τον αγκαλιάζει)*

**ΓΚΑΜΠΙ:** *( στον Όττο)* Κύριε Όττο, πείτε μας το κινέζικο τραγουδάκι!

**ΟΤΤΟ:** Το κινέζικο τραγουδάκι; Φυσικά! Είστε έτοιμες, όλες ; Πάμε!  
*( λέει ένα τραγούδι ακαταλαβίστικο που τους έχει πει ότι είναι στα κινέζικα. Τα κορίτσια φέρνουν τώρα τα τσέρκια τους και χορεύουν τραγουδώντας.)*  
Γιο ντι γουί ντι γιο ντι γουι ντι ουάγια!  
Γιο ντι γουί ντι γιο ντι γουι ντι ουάγια!  
Γουίτς, γουίτς, γουίτς, γουίτς: ΜΠΟΥΜ!!!!

**ΖΑΚΛΙΝ:** Άλλη μία φορά, κύριε Όττο, άλλη μία!  
*(Ο κύριος Όττο τραγουδάει ξανά ,τα κορίτσια χορεύουν, τραγουδούν, πηδούν, στο τέλος πέφτουν κάτω και μένουν ακίνητες. Σκοτεινιάζει...)*

## **ΣΚΗΝΗ Α**

**( ΜΟΥΣΙΚΗ. Μπαίνουν ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ και ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ)**

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Παιχνίδι και Χαρά!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Στοιχεία του φωτός!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Οικογένεια και Αγάπη!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Συστατικά μιας καλής ανατροφής!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Ειρήνη και ευημερία!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Απαραίτητη προϋπόθεση!!!

( Στο σημείο αυτό **ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟ ΒΙΝΤΕΟ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ** από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και από τη Γάζα. Όταν τελειώσει η προβολή , μπαίνουν ντυμένοι σαν **ΚΟΡΑΚΙΑ 4 ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ ΚΑΙ 4 ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ**. Κινούνται σαν ένα σμήνος πουλιών που αλλάζει κατευθύνσεις και λένε τα παρακάτω λόγια: )

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Η Άννα –Φρανκ είναι παιδί Εβραίων, γεννημένη το 1929!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ στους Εβραίους να περπατάνε στα πάρκα της πόλης ή να κάθονται σε δημόσια παγκάκια!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Η Λουτζέιν είναι παιδί Παλαιστίνιων, γεννημένη το 1996!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ στους Παλαιστίνιους να κυκλοφορούν στους εβραϊκούς δρόμους ή να εισέρχονται στις εβραϊκές περιοχές χωρίς άδεια εισόδου , η οποία θα ελέγχεται αυστηρά από Ισραηλινούς στρατιώτες στα σημεία ελέγχου της πόλης.

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ να απασχολείτε στην εργασία σας Εβραίους πολίτες! Όλοι οι Εβραίοι απολύονται!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ στις οικογένειες των Παλαιστίνιων να επιστρέψουν στα σπίτια τους, από τα οποία εκδιώχθηκαν. Τα σπίτια αυτά θα κατεδαφίζονται ή θα κατάρχονται αμέσως!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Οι Εβραίοι είναι υποχρεωμένοι να πηγαίνουν στα Εβραϊκά σχολεία και στα Εβραϊκά μαγαζιά!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Οι Παλαιστίνιοι είναι υποχρεωμένοι να πηγαίνουν μόνο στα Νοσοκομεία της Παλαιστινιακής αρχής και σε συγκεκριμένες πτέρυγες!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ στους Εβραίους να ανεβαίνουν σε τραμ και να οδηγούν αυτοκίνητο!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** ....Να πηγαίνουν στο θέατρο, στον κινηματογράφο ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος ψυχαγωγίας! Να έχουν ραδιόφωνα.

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** ...Να κυκλοφορούν στο δρόμο μετά τις 8 το βράδυ!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** ....Να καταγίνονται με οποιοδήποτε δημόσιο σπορ: απαγορεύεται η είσοδος στην πισίνα, στο γήπεδο του τένις ή του χόκεϋ, σε κάθε αθλητική δραστηριότητα!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** Και για να ξεχωρίσουν από τους υπόλοιπους , όλοι οι Εβραίοι πάνω από 12 χρονών, πρέπει να έχουν στα ρούχα τους ραμμένο ένα κίτρινο αστέρι.

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ στους Παλαιστίνιους να περάσουν το τείχος που τους χωρίζει από τις εβραϊκές συνοικίες.

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:**... Να χτίσουν καινούργια σπίτια.

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** ....Να μετακινούνται όπου θέλουν όποτε θέλουν .

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Και για να ξεχωρίζουν, πρέπει να έχουν μια ταυτότητα που θα δηλώνει την ιδιότητα και το παρελθόν τους : πράσινη αν έχουν συλληφθεί και φυλακιστεί , πορτοκαλί αν είναι κάτοικοι της Δυτικής Όχθης και μπλε αν είναι μόνιμοι κάτοικοι ή έχουν ισραηλινή υπηκοότητα.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ:** Εμείς είμαστε η τιμημένη Άρια Φυλή!!!

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ :** Εμείς είμαστε ο «εκλεκτός» λαός του Ισραήλ!

*(Φεύγουν όλοι . ΣΚΟΤΑΔΙ)*

## **ΣΚΗΝΗ Β**

*(ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ παίρνουν θέση στο ΣΗΜΕΙΟ ΕΛΕΓΧΟΥ από όπου θα περάσουν για να πάνε σχολείο τα τρία ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ: ΝΑΝΣΙ - ΤΑΛΑ – ΚΑΙ ΛΟΥΤΖΕΪΝ. –ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ- Τα παιδιά πλησιάζουν με τις τσάντες τους και μιλούν χαρούμενα. Ακούγονται γέλια. Ξαφνικά οι ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ τα σταματούν..)*

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Σημείο ελέγχου Κ! Ακίνητοι όλοι!

*( Τα παιδιά παγώνουν.)*

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** Πού πάτε;

**ΝΑΝΣΥ:** Σχολείο!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** Και γιατί ήρθατε από εδώ; Δεν ξέρετε ότι απαγορεύεται αυτός ο δρόμος για εσάς! Πρέπει να γυρίσετε πίσω και να πάτε από την παράκαμψη!

**ΤΑΛΑ:** Μα έχουμε ήδη αργήσει πολύ! Θα κάνουμε πάνω από μισή ώρα από εκεί!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** ( πλησιάζει επιθετικά με το όπλο.) Δικό σας πρόβλημα αυτό!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** ( ακόμα πιο επιθετικός τους σπρώχνει με το σώμα του)  
Και καλύτερα να μη φτάσετε ποτέ!

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** Τι είναι αυτά που λέτε;

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Μια κουβέντα ακόμα και σε έστησα στον τοίχο!

**NANZY:** ( *σπρώχνοντας την ΛΟΥΤΖΕΪΝ*) Έλα , Λουτζέιν,πάμε! Θα προλάβουμε κι από εκεί!

( *ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΦΕΥΓΟΥΝ. ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΠΑΤΙΩΤΕΣ βάζουν τα γέλια. ΣΚΟΤΑΔΙ*)

## ΣΚΗΝΗ Γ

(*ΜΟΥΣΙΚΗ. ΦΩΣ. Η ANNA-ΦΡΑΝΚ ανοίγει το ημερολόγιό της και αρχίζει να γράφει...*)

**ANNA-ΦΡΑΝΚ:** « Σάββατο,20 Ιουνίου 1942.

Αγαπημένο μου ημερολόγιο, είναι πολλές μέρες που δεν έχω γράψει πια τίποτα. Έπρεπε να σκεφτώ μια για πάντα τι σημαίνει ένα ημερολόγιο. Είναι για μένα ένα εντελώς μοναδικό αίσθημα να εκφράζω τις σκέψεις μου, όχι μόνο γιατί δεν έχω ακόμη γράψει, αλλά γιατί μου φαίνεται πως αργότερα ούτε εγώ ούτε οποιοσδήποτε άλλος θα ενδιαφερόταν για τις εκμυστηρεύσεις μιας μαθήτριας 13 χρονών. Στο κάτω-κάτω, δεν έχει και καμιά σπουδαιότητα. Επιθυμώ να γράψω, και πολύ περισσότερο ακόμα, να βυθομετρήσω την καρδιά μου σχετικά με κάθε λογής πράγματα.

« Το χαρτί είναι πιο υπομονετικό από τους ανθρώπους!» αυτό αποφάσισα. Και μια και με τις φίλες μου μας είναι αδύνατο να αποκτήσουμε μια στενότερη επαφή και να τα λέμε όλα, όπως ονειρεύομαι, θα είσαι εσύ η πραγματική μου φίλη! Και θα σε ονομάσω Κίτι!!!

Άκου, λοιπόν, αγαπημένη μου Κίτι, μερικά πράγματα για μένα, που συνέβησαν πριν σε γνωρίσω: Γεννήθηκα στην Φραγκφούρτη του Μάιν και ήμουν ένα πολύ χαρούμενο παιδί. Το 1933 ,όλη η οικογένειά μου, όντας Εβραίοι εκατό τοις εκατό , μεταναστεύσαμε στο Άμστερνταμ , όπου γνώρισα πολλές φίλες και συνέχισα να είμαι ένα χαρούμενο παιδί. Πριν λίγες μέρες όμως έμαθα ότι την καινούργια χρονιά θα πρέπει να πάω σε ένα άλλο σχολείο, μόνο για εβραιόπουλα. Και δεν είναι μόνο αυτή η αλλαγή στη ζωή μου. Ο πατέρας μένει συχνά στο σπίτι τον τελευταίο καιρό. Επίσημα, έχει αποσυρθεί από τις δουλειές! Τι δυσάρεστο αίσθημα γι' αυτόν να νιώθει άχρηστος! Ο κύριος Κοοφόις ανέλαβε τη διεύθυνση στον οίκο Τράβις και ο κύριος Κράλερ τη Φίρμα Κόλεν και Σία. Ειλικρινά , δεν καταλαβαίνω τι κακό έχουν κάνει οι Εβραίοι και τους διώχνουν από παντού;

Μετά το 1940, οι καλές μας μέρες άρχισαν να παίρνουν γοργά τέλος: πρώτα ο πόλεμος, έπειτα η συνθηκολόγηση και η εισβολή των Γερμανών μας έφεραν στην αθλιότητα. Τα μέτρα εναντίον των Εβραίων παίρνονται το ένα πάνω στο άλλο!

Μια συμμαθήτριά μου λέει: « Δεν τολμώ να κάνω τίποτε, από φόβο μήπως κάνω κάτι απαγορευμένο» Η ελευθερία μας έχει περιοριστεί πάρα πολύ!

Άραγε , μπορώ να εξακολουθώ να είμαι χαρούμενη, μετά από όλα αυτά;

(*ΣΚΟΤΑΔΙ*)

## ΣΚΗΝΗ Δ

*(ΦΩΣ. ΣΤΟ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. Είναι μέσα στη σκηνή η ΔΑΣΚΑΛΑ ΛΕΪΛΑ και μπαίνουν καθυστερημένα τα τρία παιδιά: ΝΑΝΣΙ - ΤΑΛΑ ΚΑΙ ΛΟΥΤΖΕΪΝ)*

**ΛΕΪΛΑ:** Αργήσατε!

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** Συγγνώμη , κυρία! Καθυστερήσαμε στο πρωινό και μετά είχαμε την ιδέα να έρθουμε από τον πιο σύντομο δρόμο αλλά πέσαμε πάνω σε Ισραηλινούς στρατιώτες!

**ΛΕΪΛΑ:** Σας έχω εξηγήσει τόσες φορές ποια είναι τα σημεία ελέγχου. Δεν περνάμε από εκεί! Πρέπει να είστε πολύ προσεκτικοί με αυτό! Η ζωή μας δεν είναι παιχνίδι! Στην πραγματικότητα είμαστε σε κατοχή και ας μη θέλουμε να το πιστέψουμε!

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** ( ενώ κάθεται θυμωμένος) Οι στρατιώτες είναι απαίσιοι!

**ΛΕΪΛΑ:** Βλέπω ότι έχετε αναστατωθεί αρκετά.! Ανοίξτε το τετράδιο εκθέσεων !  
Θα προσπαθήσουμε να περάσουμε τα σημεία ελέγχου με άλλο τρόπο. Γράφετε:  
« Ο φίλος μου ο Μπιλάλ ζει στα υψίπεδα του Γκολάν. Θέλω τόσο πολύ να τον ξαναδώ. Όμως για να πάει κάποιος εκεί πρέπει να περάσει από τα ισραηλινά σημεία ελέγχου. Τι θα κάνω;»

*(ΜΟΥΣΙΚΗ .Τα παιδιά αρχίζουν να γράφουν . ΤΑ ΦΩΤΑ ΧΑΜΗΛΩΝΟΥΝ ....Η ΝΑΝΣΙ και η ΤΑΛΑ διηγούνται τι ιστορίες τους, ενώ αυτές ζωντανεύουν.)*

**ΝΑΝΣΙ:** « Ένα ταξίδι πάνω από τα σύννεφα.

Άφησα την πόλη μου, τη Ραμάλα, κατευθυνόμενη προς την περιοχή του Γκολάν. Πήγαινα να επισκεφτώ τον φίλο μου, τον Μπιλάλ. Καθώς πλησίασα τον προορισμό μου ,αιφνιδιάστηκα από ένα ισραηλινό σημείο ελέγχου μπροστά μου. Όταν ήταν η σειρά μου να περάσω, οι στρατιώτες δε με άφησαν . Έτσι, έκανα πίσω μερικά βήματα, και σκεφτόμουν τρόπο να μπω στο Γκολάν. Ήμουν τόσο απελπισμένη που έκλαιγα, έκλαιγα.

Ο ήλιος εξάτμιζε τα δάκρυστά μου και έτσι κρατήθηκα γερά από τον ατμό και αυτός με σήκωσε επάνω στα σύννεφα. Αυτά με ρώτησαν: «Τι θέλεις;» Τους είπα την ιστορία μου και αποφάσισαν να με βοηθήσουν και να με πάνε στο Γκολάν.

Όταν ήμασταν στον ουρανό πάνω από το Γκολάν , ρώτησα τα σύννεφα:

«Πώς θα κατέβω;» Μου είπαν να μην ανησυχώ και θα κατέβαινα.

Περίμενα υπομονετικά, τα σύννεφα σιγά -σιγά γίνανε γκρίζα και άρχισε να βρέχει.

Μου έφτιαξαν ένα ιπτάμενο χαλί από σταγόνες βροχής για να με κατεβάσουν.

Μετά πήγα στο σπίτι του Μπιλάλ και έπαιξα μαζί του.»

*( Τα παιδιά χειροκροτούν ενθουσιασμένα. Η ΛΕΪΛΑ τρέχει να αγκαλιάσει τη ΝΑΝΣΙ)*

**ΛΕΪΛΑ:** ( καθώς την αγκαλιάζει) Εξαιρετικό, Νάνσι! Και τόσο αληθινό! Μας έκανες όλους να χαμογελάσουμε! Θέλει κανείς άλλος να μας διαβάσει τη δική του έκθεση;

**ΤΑΛΑ:** Μπορώ εγώ , κυρία;

**ΛΕΪΛΑ:** Φυσικά. Σε ακούμε, Τάλα!

**ΤΑΛΑ:** ( διαβάζει πρώτα καθιστή και έπειτα σηκώνεται και αναπαριστά)

« **Το ταξίδι των χιλίων μιλίων .**

Ταξίδεψα χιλιάδες μέτρα πηγαίνοντας να δω τον φίλο μου τον Μπιλάλ, μέχρι να φτάσω στο σημείο ελέγχου στην είσοδο του Μάζταλ Σαμς . Είπα στον εαυτό μου: ‘ Πώς μπορώ να πάω στον Μπιλάλ , όταν έχω κολλήσει εδώ και δεν μπορώ να περάσω το σημείο ελέγχου;’

Μετά όμως θυμήθηκα ότι είχα ένα μαγικό ραβδί, έτσι μεταμορφώθηκα στον ισραηλινό αρχηγό του επιτελείου Νταν Χαλούτς.

( *Η ΤΑΛΑ παίρνει από την τσάντα της ένα ραβδί και μία κάπα που την φορά , για να μεταμορφωθεί στον στρατηγό*)

‘Στρατιώτες, ακούστε με, με προσοχή! Τα αυστηρά μέτρα στα σημεία ελέγχου για τους Παλαιστίνιους, από σήμερα καταργούνται! Αφήστε τα παιδιά να περάσουν !

**ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ Α,Β,Γ:** Στις διαταγές σας, στρατηγέ!

**ΤΑΛΑ:** Και αφαιρέστε και τις μπάρες! Αποχωρούμε!

**ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ Α,Β,Γ:** Μάλιστα, κύριε!

( *Οι ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ φεύγουν . Η ΤΑΛΑ βγάζει το σακάκι.*)

**ΤΑΛΑ:** Έτσι κατάφερα, όχι απλώς να περάσω από το σημείο ελέγχου , αλλά και να το καταργήσω εντελώς! Μετά από λίγο πήγα στον Μπιλάλ χαρούμενη και ήρεμη!»

( *Τα παιδιά χειροκροτούν ζανά. Η ΛΕΪΛΑ πλησιάζει την ΤΑΛΑ.*)

**ΛΕΪΛΑ:** Μπράβο, Τάλα! Τελευταία, παιδιά, έχετε γίνει όλοι πάρα πολύ καλοί στις εκθέσεις! Ας περάσουμε τώρα έξω για λίγη ξεκούραση!

( *Βγαίνουν ΟΛΟΙ από τη σκηνή. ΜΟΥΣΙΚΗ. ΣΚΟΤΑΔΙ*)

## ΠΡΑΞΗ Β

### ΣΚΗΝΗ Α

*(ΜΟΥΣΙΚΗ.ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ-ΦΡΑΝΚ. Η ΑΝΝΑ γράφει στο ημερολόγιο της, όταν μπαίνει ο πατέρας της, Ο ΟΤΤΟ.)*

**ΟΤΤΟ:** Άννα, μπορώ να σου μιλήσω λίγο;

**ΑΝΝΑ:** *( σηκώνεται από το πάτωμα)* Ναι, μπαμπά!

**ΟΤΤΟ:** Άκουσε κορίτσι μου! Ίσως χρειαστεί να μετακομίσουμε σε λίγες μέρες. Έχω βρει ένα μέρος ασφαλές για όλους μας! Ξέρεις καλά ότι εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο μεταφέρουμε έπιπλα, ρούχα και τρόφιμα σε σπίτια ανθρώπων. Δε θέλουμε να αφήσουμε τα υπάρχοντά μας να πέσουν στα χέρια των Γερμανών και, πιο πολύ ακόμα, δε θέλουμε να πιαστούμε εμείς οι ίδιοι. Δε θα τους περιμένουμε για να φύγουμε, γιατί θα μπορούσαν να έρθουν να μας αναζητήσουν οποτεδήποτε. Τελευταία, οι επιδρομές στα σπίτια των Εβραίων γίνονται όλο και πιο συχνές.

**ΑΝΝΑ:** Και πότε θα γίνει αυτό , μπαμπά ;

**ΟΤΤΟ:** Σύντομα. Αλλά μην ανησυχείς! Φροντίζουμε εμείς για όλα! Πάω τώρα και δε θα αργήσω. *( της δίνει ένα φιλί στο μέτωπο και φεύγει.)*

**ΑΝΝΑ:** Μακάρι να μην πραγματοποιηθούν γρήγορα αυτά τα σκοτεινά σχέδια... όχι ακόμη!

*(ΜΟΥΣΙΚΗ. ΜΙΚΡΟ ΣΚΟΤΑΔΙ. ΤΡΕΙΣ ΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ.Η ΑΝΝΑ πάλι γράφει στο ημερολόγιο της)*

**ΑΝΝΑ:** *( ενώ γράφει)* «Τετάρτη, 8 Ιουλίου 1942.

Αγαπητή Κίτι, μου φαίνεται σαν να έχουν περάσει χρόνια από την Κυριακή το πρωί ως τα σήμερα. Τι γεγονότα! Σαν να έγινε ξαφνικά όλος ο κόσμος άνω κάτω. Ωστόσο, όπως βλέπεις ,είμαι ακόμη στη ζωή και αυτό είναι το κυριότερο, λέει ο πατέρας! Ναι, πραγματικά, ζω ακόμη, μα δεν αναρωτιέμαι πού, ούτε πώς. Στις τρεις χτύπησαν στην πόρτα μας. Δεν άκουσα το κουδούνι ,γιατί διάβαζα στη βεράντα, ξαπλωμένη τεμπέλικα στον ήλιο πάνω σε μια σεζ λόγκ. Άξαφνα, η Μαργκότ φάνηκε στην πόρτα της κουζίνας, ολοφάνερα ταραγμένη.»

*( Παρακάτω αναπαρίσταται Η ΣΚΗΝΗ ,όπως την καταγράφει η ΑΝΝΑ στ ημερολόγιό της. Μπαίνει ταραγμένη Η ΜΑΡΓΚΟΤ.)*

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** *( με σιγανή φωνή)* Ο πατέρας έλαβε μια ειδοποίηση από τα Ες Ες. Η μητέρα βγήκε για να βρει τον κύριο Βαν Ντάαν.

**ΑΝΝΑ:** Δε θα παρουσιαστεί φυσικά! Πρέπει να φύγουμε γρήγορα για την κρύπτη που ετοιμάζουμε.

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Αυτό πάει να συζητήσει η μαμά τώρα. Αν μπορούμε να μετακομίσουμε από αύριο κιόλας, Αν κρυφτούν εκεί μαζί μας και οι Βαν Ντάαν, θα είμαστε εφτά.

**ANNA:** Ξέρεις που είναι αυτή η κρύπτη, Μαργκότ;

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Δεν έχω ιδέα! Το μόνο που ξέρω είναι ότι όταν μπορούμε εκεί δεν θα πρέπει να ξαναβγούμε για μέρες, μήνες, χρόνια, ποιος ξέρει! Όσο κρατάει αυτός ο πόλεμος!

**ANNA:** Δύσκολο για μας, αλλά θα αντέξουμε, αδερφούλα! Έχε εμπιστοσύνη στον μπαμπά! Έχει πολύ καλούς φίλους που είναι όλοι πρόθυμοι να μας βοηθήσουνε!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Μακάρι! Γιατί, ξέρεις, Άννα, η ειδοποίηση δεν είναι για τον μπαμπά.

**ANNA:** Δεν είναι για τον μπαμπά! Και τότε, για ποιον είναι;

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Για μένα!

**ANNA:** Για σένα! Μα, γιατί; *(σχεδόν βάζει τα κλάματα)*

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Είμαι 16 χρονών. Οι Γερμανοί μαζεύουνε όλους τους έφηβους της ηλικίας μου για καταναγκαστική εργασία σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Κάλεσαν και τον Άλφρεντ και την Έλσα. Πρέπει λέει να παρουσιαστούμε στον κεντρικό σταθμό των τρένων στο Άμστερνταμ μεθαύριο στις 2 τα ξημερώματα. Και να κρατάμε μόνο μια μικρή βαλίτσα με αυτά εδώ! *(της δείχνει ένα χαρτί)* Ένας θεός ξέρει τι θα τα κάνουν όλα αυτά τα παιδιά!

**ANNA:** *(της κάνει μια τεράστια αγκαλιά)* Μη φοβάσαι, Μαργκότ! Ο μπαμπάς δε θα αφήσει να σε πάρουνε! Ο μπαμπάς μας είναι τόσο έξυπνος!  
*(Τα Κορίτσια σιγοκλαίνε αγκαλιαστά)*

*(Μπαίνει η MAMA-ENTIO.)*

**ENTIO:** Κορίτσια, ετοιμάστε τις μικρές βαλίτσες! Μετακομίζουμε αύριο το ξημέρωμα στις 5 ακριβώς. Μη βάλετε παραπάνω από τα απαραίτητα. Το σπίτι θα μείνει με όλα τα πράγματα σαν να πηγαίναμε μια βόλτα. Αργότερα, θα περάσουν η Μιπ και ο Χενκ να πάρουν τα ογκώδη. Και αφήστε έξω διπλά πουκάμισα, φουστάνια και παλτό που θα τα φορέσετε όλα! Να είστε προσεκτικές! Ίσως να μην ξαναγυρίσουμε πια εδώ! Αποχαιρετάτε ό,τι αγαπάτε! Θα αφήσουμε και τον γάτο! *(βγαίνει)*

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Εντάξει, μαμά!

**ANNA:** Τον κακόμοιρο, τον Μόρτη! Πόσο θα ήθελα να τον παίρναμε μαζί!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** *(Πιάνοντάς την από τον ώμο)* Έλα, Άννα! Πάμε να φτιάξουμε τις βαλίτσες!

*(Τα κορίτσια ΒΓΑΙΝΟΥΝ από τη σκηνή. ΣΚΟΤΑΔΙ.)*

## ΣΚΗΝΗ Β

**( ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥΝΤΑ. ΑΚΟΥΓΟΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑ ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΡΤΑ ΚΙ ΥΣΤΕΡΑ ΦΩΝΕΣ )**

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α :** Ανοίξτε! Ανοίξτε αμέσως!!!

*( Στο δωμάτιο μπαίνουν τρέχοντας **Η ΧΙΟΥΝΤΑ** και **Η ΛΟΥΤΖΕΪΝ**. Η Χιούντα κοιτάει από το παράθυρο. )*

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** *( έντρομη )* Ισραηλινά τζηπ! Μας έχουν περικυκλώσει! Τι έκανες , παιδί μου;

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** *( σχεδόν ψύχραιμη )* Εγώ, τίποτα!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Πόσες φορές σου έχω πει να μην πετάς πέτρες στα τανκς; Που να σε κρύψω τώρα;

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** *( ενώ τώρα αρχίζουν αν κλωτσάνε την πόρτα )* Ανοίξτε, γιατί θα σπάσουμε την πόρτα!

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** Άστους να μπουν! Δεν τους φοβάμαι! Από τότε που αλλάξαμε σχολείο από την Ιερουσαλήμ και μας έφερες στο Αμπού Ντις, είμαστε παιδιά και μας φέρονται σαν εγκληματίες. Μας περιμένουν έξω από τις τάξεις, μας στήνουν στον τοίχο για να μας κάνουν σωματικό έλεγχο, μας χτυπούν. Δεν τους φοβάμαι!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** *( πιάνοντας το κεφάλι της και μετά παρακαλώντας την )* Ω, θεέ μου! Δεν μπόρεσα να το αποφύγω! Τώρα όμως, άκουσέ με καλά! Δε θα πεις και δε θα κάνεις τίποτε! Θα είσαι ήσυχη! Αλλιώς δεν το έχουν σε τίποτα να μας πυροβολήσουν για παιχνίδι εδώ μέσα, στο ίδιο μας το σπίτι!

*( Οι φωνές και οι κλωτσιές στην πόρτα συνεχίζονται. )*

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** *( ειρωνικά )* Τι πρωτότυπο ,αλήθεια! Όπως πυροβόλησαν τον Μπεν, την ώρα που πίναμε ήσυχοι πορτοκαλάδα! Πόσο απάνθρωποι να έχουν για παιχνίδι τις δικές μας τις ζωές;

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Ανοίξτε!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Σταμάτα! *( την αγκαλιάζει )* Μου το υπόσχεσαι;

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** *( σιωπηλά )* Ναι.

*( Η Χιούντα ανοίγει και μπαίνουν οι **4 ΕΒΡΑΙΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ** με **ΟΠΛΑ** προτεταμένα. )*

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** *( με συγκρατημένη ψυχραιμία )* Παρακαλώ! Τι θέλετε;

*( ΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ Α και Δ αρπάζουν την ΛΟΥΤΖΕΪΝ )*

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** Ρώτα την κόρη σου! Αυτή ξέρει!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Κι εγώ είμαι η μητέρα της! Και θέλω να μάθω για ποιο λόγο τη συλλαμβάνετε!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** ( *καθώς παίρνουν έξω τη Λουτζέιν*) Κάνε άκρη!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** ( *παίρνοντας πανικόβλητη το παλτό της Λουτζέιν για να της το δώσει*)  
Κάνει κρύο έξω! Αφήστε με να της δώσω ένα παλτό! ( *το πετάει πάνω στους ώμους της κόρης της.*)

( *Οι Στρατιώτες παίρνουν έξω τη Λουτζέιν. Η Χιούντα προσπαθεί να τους ακολουθήσει αλλά τη σταματά ο ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ*)

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** Απαγορεύεται να έρθετε μαζί!

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Για όνομα του Θεού! Πείτε μου τουλάχιστον πού την πάτε!

**ΕΒΡΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** Ρωτήστε αύριο στο Μααλέ Αντουμίμ.

( *Φεύγουν όλοι. Μένει μόνη της η Χιούντα και καταρρέει. ΧΑΜΗΛΩΝΟΥΝ ΤΑ ΦΩΤΑ. ΑΚΟΥΓΕΤΑΙ ΗΧΟΣ ΒΡΟΧΗΣ ή ΜΟΥΣΙΚΗ*)

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** ( *πέφτοντας στα γόνατα*) Θεέ μου!

(*Μπαίνουν οι ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΛΕΪΛΑ- ΣΑΝΤΙΝ-ΤΖΑΜΙΛΑ –ΝΑΝΣΙ ΚΑΙ ΤΑΛΙΑ και αφηγούνται τα γεγονότα των επόμενων ημερών που ακολούθησαν τη σύλληψη , καθώς παίρνουν θέση γύρω από τη ΧΙΟΥΝΤΑ.*)

**ΛΕΪΛΑ:** Και την επόμενη μέρα η Χιούντα πήγε στο κέντρο κράτησης στο Μααλέ Αντουμίμ, αλλά η Λουτζέιν δεν ήταν εκεί!

**ΣΑΝΤΙΝ:** Χωρίς να χάσει χρόνο έφυγε για τις φυλακές Όφερ , κι έπειτα για τη Μποσκομπίγια στην Ιερουσαλήμ κι ύστερα στο Γκους Ετσιόν,. Έψαξε παντού αλλά δεν τη βρήκε πουθενά, ούτε κατάφερε να μάθει πού την κρατούσαν.

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Σταμάτησε να τρώει, να κοιμάται, να γελάει, να μιλάει. Η Χιούντα ήταν σε πένθος βαρύ, σαν να είχε χάσει το παιδί της για πάντα.

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** ( *σηκώνεται αποφασισμένη να αγωνιστεί.*) Αδύνατον ! Αυτό είναι αδύνατον!  
Κάποια λύση θα υπάρχει! Δεν μπορεί να αφήσω τη Λουτζέιν αβοήθητη! Θα βρω τον δικηγόρο του Σαγιμ, είναι Παλαιστίνιος με μπλε ταυτότητα, αυτός ξέρει τις άκρες αλλά πληρώνεται ακριβά! Θα ζητήσω 3000 δολάρια από τον Ισμαήλ! Αν μου τα αρνηθεί, θα πάρω διαζύγιο!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Και η Χιούντα ζήτησε 3000 δολάρια από τον άντρα της ,αλλά της τα αρνήθηκε!  
‘ Τι δουλειά είχε η μικρή έξω στο δρόμο, να πετάει πέτρες αντί να βρίσκεται στο σχολείο της; Κι εκείνη, γιατί δεν την είχε σταματήσει;’

**ΣΑΝΤΙΝ:** Η Χιούντα βρήκε μόνη της τα λεφτά και ο δικηγόρος της τηλεφώνησε μετά από δύο εβδομάδες: ‘ Η Λουτζέιν ήταν στο κέντρο κράτησης του Γκους Ετσιόν και θα περνούσε από ακρόαση στο στρατοδικείο των φυλακών Όφερ σε λίγες μέρες.’

**ΝΑΝΣΙ:** Τη μέρα της ακρόασης η Χιούντα πήγε από νωρίς στο δικαστήριο. Οι πιθανότητες της Λουτζέιν να αφεθεί ελεύθερη ήταν μηδαμινές. Το ποσοστό καταδίκης στο στρατοδικείο ήταν 99,7%. Για τα παιδιά που κατηγορούνταν ότι πετούσαν πέτρες, το ποσοστό ήταν ακόμα ψηλότερο. Κι ήταν όλα από 12 έως 15 χρονών.

**ΤΑΛΑ:** Ο δικηγόρος την είχε προειδοποιήσει ότι οποιαδήποτε παρέμβασή της κατά την ώρα της ακρόασης θα μπορούσε να επηρεάσει πολύ αρνητικά την απόφαση του στρατοδικείου. Αλλά η μάνα, όταν είδε το παιδί της με μώλωπες παντού κι ένα μεγάλο σημάδι από κάψιμο στο πρόσωπο, δεν άντεξε...

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** (σαν να μιλάει στους δικαστές) Υποστηρίζετε ότι το παιδί μου ομολόγησε ότι πετούσε πέτρες και έγραφε στους τοίχους συνθήματα κατά της κατοχής! Για κοιτάζτε αυτά τα σημάδια στο πρόσωπο και στο κορμί του! Ποιος μπορεί να αρνηθεί ότι το παιδί αυτό βασανίστηκε για να ομολογήσει; Μια τέτοια ομολογία είναι άκυρη! Και εκείνοι που πρέπει να περάσουν από δίκη είναι οι Ισραηλινοί στρατιώτες που σηκώνουν τα όπλα και τα γκλομπ τους πάνω σε μικρά παιδιά! Είμαι γιατρός και ξέρω να ξεχωρίζω τα τραύματα!

**ΛΕΪΛΑ:** Ο δικαστής την άφησε να μιλήσει αλλά έγινε έξω φρενών.

**ΣΑΝΤΙΝ:** Ο δικηγόρος ήταν απρηγόρητος!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Τελικά η Λουτζέιν καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης 19 μηνών!!!

*( ΣΚΟΤΑΔΙ. ΗΧΟΣ ΒΡΟΧΗΣ . ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ προσπαθούν να παρηγορήσουν τη Χιούντα και φεύγουν από τη σκηνή.)*

## **ΣΚΗΝΗ Γ**

*( ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ. ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΓΙΑ «ΤΟ ΠΑΡΑΣΠΙΤΟ». ΧΑΡΑΜΑ. ΗΧΟΣ ΒΡΟΧΗΣ  
Η ΜΟΥΣΙΚΗ . Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΦΡΑΝΚ, με σάκες και πράγματα στα χέρια προχωράει για την ΚΡΥΠΤΗ της .ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΚ. )*

**ΑΝΝΑ:** Πήραμε λοιπόν τον δρόμο κάτω από τη δυνατή βροχή, ενώ ο πατέρας και η μητέρα κουβαλούσαν ο καθένας από ένα σάκο, πατικωμένο ο Θεός ξέρει με τι, κι εγώ με τη σάκα μου να κοντεύει να σκιστεί από το παραγέμισμα.

**ΕΝΤΙΘ:** Δεν είχε ακόμα χαράξει η αυγή, Οι πρωϊνοί εργάτες μας κοιτούσαν με οίκτο. Τα πρόσωπά τους εξέφραζαν ολοφάνερα τη λύπη τους, που δεν μπορούσαν να μας προσφέρουν ένα οποιοδήποτε μεταφορικό μέσο. Το κίτρινο αστέρι μας έλεγε πολλά!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Καθώς προχωρούσαμε, ο πατέρας και η μητέρα μας αποκάλυπταν λίγο- λίγο, όλη την ιστορία της κρύπτης μας. Εδώ και μήνες είχαν μεταφέρει, ένα –ένα μερικά έπιπλα μας, καθώς και ασπρόρουχα και φορεσιές! Η ημερομηνία για την προγραμματισμένη φυγή μας είχε οριστεί για τις 16 Ιουλίου του 1942. Ύστερα όμως από την ειδοποίηση των Ες Ες, χρειάστηκε να επισπεύσουμε κατά δέκα μέρες την αναχώρησή μας κι έτσι όλα έγιναν λίγο πιο βιαστικά.

**ΟΤΤΟ:** Η κρύπτη βρισκόταν στο κτίριο των γραφείων της εταιρείας μου. Στον δεύτερο όροφο ενός δαιδαλώδους κτιρίου με πολλά πατώματα, διαδρόμους και σοφίτες, ακριβώς δίπλα στις όχθες του καναλιών του Άμστερνταμ. Παλιά, τα δωμάτια αυτά χρησίμευαν για χημικό εργαστήριο, τώρα όμως ήταν εγκαταλελειμμένα και πολύ καλά κρυμμένα πίσω από μια μυστική πόρτα που έκρυβε μια καλοφτιαγμένη ντουλάπα. Το προσωπικό του γραφείου μου, οι κύριοι Κράλερ και Κοοφός, η Μιρ και η Έλλη Βόσεν, η στενοδακτυλογράφος, όλοι τους γνωρίζουν την άφιξή μας και όλοι αυτοί θα αποτελέσουν τους συμμάχους και τους τροφοδότες της κρύπτης μας!

( Σιγά –σιγά φτάνουν , σκύβουν για να περάσουν από τη χαμηλή πόρτα και αφήνουν τα πράγματα κάτω.)

**ΟΤΤΟ:** Με προσοχή! .... Εδώ είμαστε λοιπόν!

**ANNA:** Έχει πολλά από τα έπιπλα του σπιτιού μας εδώ! Και θα το έλεγες και συμπαθητικό!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Μια χαρά είναι, Άννα , μια χαρά!

**ΕΝΤΙΘ:** ( βγάζοντας ένα χαρτί από την τσέπη της και διαβάζοντάς το.) Ο κύριος Βαν Ντάαν , που θα έρθει –όπως ξέρετε- με την οικογένειά του, μετά από εβδομάδες, και έχει δει τον χώρο μας, έφτιαξε κι ένα πρόγραμμα και οδηγό για τη σοφίτα! Σας διαβάζω: ‘ Ειδική εγκατάσταση για την προσωρινή διαμονή Εβραίων και συμπαθούντων. Ανοιχτή ολόκληρο το χρόνο. Τοποθεσία απομονωμένη , τριγυρισμένη από πράσινο, στην καρδιά του Άμστερνταμ! Γείτονες αποκλείονται! Ενοίκιο: Δωρεάν! Διαιτολόγιο: χωρίς λιπαρές ουσίες! Ώρες φαγητού: Το πρωινό καθημερινά, εκτός από τις αργίες, στις 9. Κυριακή και γιορτές έως τις 11:30. Πρόγευμα: μερικό ή πλήρες από 1:15 έως 1.45 μμ. Δείπνο: ζεστό ή κρύο , σε μη ορισμένη ώρα λόγω των ραδιοφωνικών εκπομπών.

**ΟΤΤΟ:** Η Σοφίτα διαθέτει ραδιόφωνο με εκπομπές απευθείας από το Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, το Τελ Αβιβ και πολλά άλλα μέρη. Το ραδιόφωνο είναι στη διάθεσή μας μετά τις 6 που αποχωρούν οι υπάλληλοι του γραφείου . Οι πρωϊνές ώρες είναι όλες ώρες μειωμένης δραστηριότητας γιατί δεν πρέπει να μας ακούσει κανείς!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** ( Παίρνει το χαρτί από τη μαμά της και συνεχίζει)  
Ώρες ανάπαυσης: Από τις 10 το βράδυ ως τις 8 το πρωί!  
Μαθήματα: Ένα μάθημα στενογραφίας την εβδομάδα. Αγγλικά, Γαλλικά, Μαθηματικά και Ιστορία όλες τις ώρες.  
Γλώσσες: επιτρέπονται όλες οι γλώσσες, αρκεί να τις μιλάτε σιγά και να χρησιμοποιείτε γλώσσα πολιτισμένη, συνεπώς όχι γερμανική!

**ANNA:** ( παίρνει τελευταία το χαρτί και διαβάζει)  
Σωματικές ασκήσεις: καθημερινά.  
Λουτρό: με τρεχούμενο νερό ( δυστυχώς χωρίς μπανιέρα) Η λεκάνη είναι στη διάθεση όλων κάθε Κυριακή από τις 9 το πρωί.  
Διακοπές: Απαγορεύεται η έξοδος μέχρι νεωτέρας διαταγής!

( ΣΚΟΤΑΔΙ-ΜΟΥΣΙΚΗ)

## **ΣΚΗΝΗ Δ**

*( ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΥΠΗΜΕΝΗ. ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΙΚΟΝΑ ΣΚΟΤΕΙΝΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ.  
Μπαίνουν το ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ και το ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ)*

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ :** Το αστέρι μου χάνει σιγά –σιγά το φως του!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Και το δικό μου... ξαφνικά!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ :** Μα , δε βλέπεις πως μας έκλεψαν τον ουρανό;  
Πώς να λάμψει ένα αστέρι που δε στηρίζεται πουθενά;

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Και πώς να μεγαλώσει ένα παιδί μέσα σε μια «Κρύπτη» ή μέσα σε μια « Φυλακή»;

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ :** Τα παιδιά , όπως και τα λουλούδια, για να μεγαλώσουν ,  
χρειάζονται φως και νερό, στοργή και φροντίδα!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Και οι ευχές των αστεριών, όπως τα όνειρα όλων των ανθρώπων,  
για να πραγματοποιηθούν, χρειάζονται πίστη, αγάπη και ελπίδα!!!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ :** Κρατώ εγώ την πίστη.... πάρε εσύ την ελπίδα!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Ας ελπίσουμε λοιπόν, ότι κάθε παιδί θα έχει ένα παράθυρο στο  
μέρος όπου ζει , για να βλέπει τον έξω κόσμο και για να μπορεί, όποτε θέλει ,  
να πετάξει έξω από αυτό, ελεύθερο σαν πουλί!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ :** Και ας πιστέψουμε, ότι όλες αυτές οι «σκοτεινές» ιστορίες,  
στις «μεγάλες» πόλεις, με τους «λάθος» δρόμους και τα «λάθος» ονόματα θα  
τελειώσουν γρήγορα, σαν ένας εφιάλτης, που έρχεται μέσα στον ήσυχο ύπνο μας  
και μας αναστατώνει., αλλά μόλις ξυπνήσουμε, εξαφανίζεται και δε γυρνά ξανά!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Και η ζωή ...συνεχίζεται, όπως παλιά.....!

*( ΜΟΥΣΙΚΗ . ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ φεύγουν. ΣΚΟΤΑΔΙ )*

## ΣΚΗΝΗ Ε

*(ΦΩΣ στη γειτονιά του Άμστερνταμ. Μπαίνουν τρέχοντας η ΧΑΝΑ και η ΓΚΑΜΠΙ, η οποία κάθεται λαχανιασμένη στο πάτωμα. Η ΧΑΝΑ χτυπάει επίμονα τις πόρτες της ΣΑΝΕ και της ΖΑΚΛΙΝ.)*

**ΓΚΑΜΠΙ:** Ουφ! Λαχάνιασα, αδερφούλα! Ήταν ανάγκη να τρέξουμε τόσο πολύ, πρωί-πρωί;

**ΧΑΝΑ:** Σώπα, Γκάμπι! Τα πράγματα είναι πολύ δύσκολα! Έφυγε η Άννα, το καταλαβαίνεις;

*(Η ΓΚΑΜΠΙ σωπαίνει. Βγαίνει η ΣΑΝΕ και μετά από λίγο η ΖΑΚΛΙΝ.)*

**ΣΑΝΕ:** Καλημέρα, Χάνα! Τι συμβαίνει και χτυπάς τόσο δυνατά την πόρτα; Μας τρόμαξες!

**ΖΑΚΛΙΝ:** Καλημέρα, κορίτσια!

**ΧΑΝΑ:** Καλημέρα! Ήθελα απλά να σας ρωτήσω αν ξέρετε κάτι για την Άννα; Μίλησε καμιά σας μαζί της χτες;

**ΖΑΚΛΙΝ:** Εγώ! Μιλάγαμε περίπου μισή ώρα στο τηλέφωνο και δε με άφηνε να φύγω που με φώναζε η μαμά! Ξέρετε τι πολυλογού είναι η Άννα, άμα την πιάσει το καλό της!

**ΧΑΝΑ:** Σου είπε κάτι ότι θα έφευγε; Ότι θα πήγαιναν ταξίδι, όλη η οικογένεια;

**ΖΑΚΛΙΝ:** Όχι. Τίποτα απολύτως! Γιατί, τι έγινε; Έφυγαν;

**ΣΑΝΕ :** Μήπως τους πήραν τα Ες Ες;

**ΧΑΝΑ:** Όχι, όχι! Ακούστε! Είναι δύο μέρες τώρα που είχαμε τσακωθεί λίγο, και ήμασταν σε απόσταση, αλλά το πρωί μου είπε η μαμά να πάω να ζητήσω τη ζυγαριά από την κυρία Φρανκ για να φτιάξει μαρμελάδα και χάρηκα τόσο πολύ! Ευκαιρία, είπα να μιλήσω και με την Άννα και να τα βρούμε. Πήρα και την Γκάμπι μαζί μου για να μου φέρει τύχη! Η Άννα την λατρεύει!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Ναι, και μετά που δεν τη βρήκαμε, με είπες γρουσουζα!

**ΧΑΝΑ:** *(τη χαϊδεύει)* Συγγνώμη, Γκάμπι, δε φταις εσύ! *(στα κορίτσια)* Χτύπησα την πόρτα του σπιτιού της πολλές φορές και στο τέλος παρουσιάστηκε ο κύριος Γκόλντσμιντ, ο νοικάρης τους. «Οι Φρανκ δεν είναι εδώ πια», μου είπε! «Έφυγαν για την Ελβετία!»

**ΣΑΝΕ:** Για την Ελβετία; Η γιαγιά της Άννας ζει στην Ελβετία! Θυμάστε που μας έλεγε για τον ξάδερφό της, τον Μπάντι, που ήταν λίγο μεγαλύτερος από αυτήν και κάνανε πατινάζ στην παγωμένη λίμνη μαζί; Μπορεί να τα κατάφεραν να ταξιδέψουν! Ο κύριος Όττο έχει πολλούς φίλους!

**ΧΑΝΑ:** Ναι, αλλά να μη μας πει τίποτα! Ούτε σε εμάς, τις φίλες της!

Να μη μας αποχαιρετήσει; (κάθεται κάτω, σχεδόν κλαίγοντας)

**ΖΑΚΑΙΝ:** ( ενώ την χαϊδεύει παρηγορητικά στον ώμο) Μην κλαις, Χάνα! Είναι πολύ δύσκολα όλα για όλους! Στο σχολείο κάθε μέρα λείπει κι άλλο παιδί! Ο κύριος Πρέσερ, ο δάσκαλος έφυγε από το σχολείο. Έπιασαν λέει τη γυναίκα του στο τρένο χωρίς το κίτρινο αστέρι και με ψεύτικα χαρτιά! ( δείχνει το απέναντι σπίτι) Εδώ είναι το σπίτι του κύριου και της κυρίας Στράους, τους θυμάσαι; Τα πιο γλυκά γεροντάκια της γειτονιάς μας! Χθες ξαφνικά, μέσα στη νύχτα άκουσα ένα περιπολικό να σταματάει ,έτρεξα στο παράθυρο και είδα τους αγαπημένους μου φίλους να τους πετάνε μέσα στο αυτοκίνητο, σαν σπασμένα έπιπλα! Είναι οι άνθρωποι, έπιπλα, Χάνα, πες μου! Ίσως δεν έπρεπε να το πουν σε κανέναν μας! Μακάρι να είναι καλά, όπου να ναι !

**ΧΑΝΑ:** (καθώς συνέρχεται λίγο) Ζήτησα από τον κύριο Γκόλντσμιντ να ανέβω μέχρι το διαμέρισμά τους να πάρω τη ζυγαριά ,αν δεν τον πείραζε! Στην πραγματικότητα, ήθελα να ψάξω για κανένα κρυφό σημείωμα! Κάτι, κάπου μπορεί να μας είχε αφήσει! ( απογοητευμένη) Δε βρήκα τίποτα! Το σπίτι ήταν όπως το αφήνεις για να γυρίσεις κάποτε! Τα πιάτα στο τραπέζι, τα κρεβάτια άστρωτα , τα δώρα που της κάναμε στα γενέθλιά της στα ράφια ! Μόνο το ημερολόγιο δεν βρήκα πουθενά!

**ΓΚΑΜΠΙ:** ( πετάγεται) Ακόμα και τα καλά της παπούτσια ήταν εκεί! Είπα στη Χάνα, μήπως έπρεπε να πάρουμε μερικά πράγματά της να τα φυλάξουμε στο σπίτι μας , να τα βρει, όταν γυρίσει!

**ΣΑΝΕ :** Απαγορεύεται αυτό, Γκάμπι! Οι Γερμανοί δεν αφήνουν να πάρουμε τίποτα από τα σπίτι που εγκαταλείπουν οι οικογένειες των Εβραίων! « Δώρα Αγάπης» τα ονομάζουν και τα στέλνουν πακέτο στις πόλεις της Γερμανίας που βομβαρδίζουν οι Σύμμαχοι!

**ΧΑΝΑ:** Θυμάστε όμως πόσο αισιόδοξος ήταν ο κύριος Όττο! Έλεγε και ξανάλεγε ότι οι Σύμμαχοι έρχονται και η παλίρροια θα γυρίσει πίσω! Τι άλλαξε, τόσο ξαφνικά;

**ΣΑΝΕ:** Ήρθαν οι προσκλήσεις για τον Άλφρεντ , την Έλσα και... την Μαργκότ ίσως! Είναι όλοι τους 15-16 χρονών! Εδώ και τρία βράδια μπορεί κανείς να διακρίνει σκιές νέων παιδιών, που περπατούν μόνα τους μες στο σκοτάδι! Οι γονείς τους δεν μπορούν να ακολουθήσουν-απαγόρευση κυκλοφορίας, βλέπεις! Περπατούν μόνα τους προς τον κεντρικό σταθμό του τρένου, με μια σάκα στον ώμο και δυο κουβέρτες στα χέρια! Κι έπειτα, χάνονται πίσω από το τετράγωνο, πάνω από τη γέφυρα, πέρα από τον δρόμο!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Φαντάζομαι την Άννα στα βουνά της Ελβετίας, δίπλα στις παγωμένες λίμνες να κάνει βόλτα με την Μαργκότ και τη γιαγιά της και μετά να παίζει με το χιόνι και να πίνει ζεστή σοκολάτα, βλέποντας τις χιονονιφάδες να χτυπούν το παράθυρο!!!

**ΧΑΝΑ:** Μακάρι να είναι όλα τόσο αληθινά όμορφα γι'αυτήν! Μα, Σάνε και η δική σου αδερφή, η Μπάρμπαρ δεν έκλεισε τα 15;

**ΣΑΝΕ:** Ναι, σωστά! Αλλά ο μπαμπάς δουλεύει ,όπως και ο δικός σου, στο Εβραϊκό Συμβούλιο και εξασφάλισε για την Μπάρμπαρ, ειδική σφραγίδα εξαίρεσης. Προς το παρόν δεν ήρθε καμία κλήση στο δικό μας σπίτι. Αλλά η Μπάρμπαρ φοβάται και είναι έτοιμη να φύγει από το σπίτι με τον φίλο της , τον Μάνφρεντ.

**ΧΑΝΑ:** Έχει φίλο η Μπάρμπαρα;

**ΣΑΝΕ:** Ναι, έναν Ολλανδο- Εβραίο που ζει λίγο περιθωριακά- “underground”- πώς να το πω! Αυτός είπε στη Χάνα να μην πάει στα τρένα, αν την καλέσουνε, και να μην εμπιστεύεται καθόλου τους Γερμανούς, γιατί αυτά τα στρατόπεδα δεν είναι στρατόπεδα εργασίας αλλά θανάτου! Το έμαθε από φίλους του που δραπέτευσαν από εκεί! Ο μπαμπάς, κουβέντα δε θέλει να ακούσει για αυτό: είναι δικηγόρος και έχει μάθει να ακολουθεί τους νόμους! ‘Δε θα κρυφτεί κανείς’, λέει και ξαναλέει. Η μαμά όμως μαζεύει λεφτά για την Μπάρμπαρα κι από μέρα σε μέρα τη βλέπω να το σκάει από το σπίτι!

**ΧΑΝΑ:** Και ο δικός μου ο μπαμπάς σκεφτόταν μήπως έπρεπε να κρυφτούμε, αλλά δεν έχουμε πολλά λεφτά ούτε πολλούς φίλους για να μας προστατέψουνε. Έτσι θα είναι πολύ επικίνδυνο! Άσε που θα πρέπει και να χωριστούμε.

**ΓΚΑΜΠΙ:** Εγώ δεν πάω πουθενά χωρίς τη Χάνα!!! Η μαμά είναι έγκυος πάλι! Ο μπαμπάς είπε ότι δεν μπορούν να μας διώξουν από το σπίτι, όσο η μαμά έχει κι άλλο μωρό στην κοιλιά της!

**ΧΑΝΑ:** Και απ’ όσο ξέρω, ο θεός μου ετοιμάζεται να μας στείλει διαβατήρια από την Παραγουάη! Είναι, λέει, χώρα ουδέτερη και με αυτά τα διαβατήρια μπορούμε να μπούμε στην λίστα ανταλλαγής με Γερμανούς στρατιώτες ! Μακάρι!

**ΖΑΚΛΙΝ:** Κι η δική μου η μαμά έκανε ότι μπορούσε: έβαλε τα καλύτερά της ρούχα, σαν κι αυτά που έραβε στις πλούσιες κυρίες –ξέρετε, πόσο κομψή είναι- και πήγε κατευθείαν στον αρχηγό, στο Γερμανικό επιτελείο!!! ‘Είμαι Γαλλίδα υπήκοος’, του είπε με θάρρος ‘και ήταν λάθος που ο άντρας μου έδωσε τα ονόματα των παιδιών μου στο Εβραϊκό Συμβούλιο’. ‘Να φέρετε έγγραφα ότι όλοι οι παππούδες και οι γιαγιάδες της οικογένειας είναι Χριστιανοί και κάτι μπορεί να γίνει’, της είπε αυτός! Και τώρα η μαμά μαζεύει τα έγγραφα!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Ο μπαμπάς λέει ότι πρέπει να συγχωρούμε τους εχθρούς μας! Αλλά ,εγώ, τους Γερμανούς δεν πρόκειται να τους συγχωρέσω ποτέ, για ό,τι μας κάνανε!

**ΖΑΚΛΙΝ:** ...Άλλαξαν όλη την ήσυχη ζωή και τις όμορφες συνήθειές μας!

**ΧΑΝΑ:** ..... Πήραν μακριά μας την Άννα και την οικογένειά της!

**ΣΑΝΕ:** .... Μας γέμισαν φόβο και δεν μπορούμε πια να εμπιστευτούμε ούτε τους ίδιους μας τους γονείς!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Όχι! Δε θα τους συγχωρέσω ποτέ! Κι ούτε πρόκειται να ρωτήσω τον μπαμπά γι’ αυτό!

*( ΜΟΥΣΙΚΗ, ΣΚΟΤΑΔΙ. Φεύγουν όλοι από την σκηνή.)*

## ΠΡΑΞΗ Γ

### ΣΚΗΝΗ Α

**( ΦΩΣ. ΜΟΥΣΙΚΗ. Μπαίνουν ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ και ΤΟ ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ )**

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Δύο είναι οι λόγοι που ένα αστέρι μπορεί να χάσει το φως του!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Ή να ξημερώσει και να πάρει τη θέση του στον ουρανό το πιο φωτεινό αστέρι που έχει το φως όλων των αστεριών μαζί, δηλ. ο Ήλιος!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:....** Ή να συννεφιάσει και τα σύννεφα να κρύψουν το φως του!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Κι αυτά τα σύννεφα μπορεί να είναι σύννεφα που φέρνουν τη βροχή.....

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:.....** ή σύννεφα που τα έφερε ο πόλεμος!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν ο πόλεμος που σκοτείνιασε τον ουρανό της Άννας-Φρανκ .Στις 4 Αυγούστου του 1944 , οι Γερμανοί τους ανακάλυψαν και τους οδήγησαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης .Εκεί ήταν ήδη από καιρό φυλακισμένες και οι αγαπημένες φίλες της Άννας: η Χάνα, η Γκάμπι και η Σάνε με τις οικογένειές τους.

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Για τη Λουτζέιν, η ζωή ήταν πάντα ένας συνεχής πόλεμος μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων για τα ίδια εδάφη της Παλαιστίνης, που ξεκίνησε αμέσως μετά το τέλος του μεγάλου πολέμου. Μετά την αποφυλάκισή της , έπρεπε να αντιμετωπίσει νέους διωγμούς, ένοπλες συγκρούσεις και μια απίστευτη γενοκτονία!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ:** Ο πόλεμος για την Άννα-Φρανκ κράτησε 4 δύσκολα χρόνια!

**ΑΣΤΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ:** Ο πόλεμος για τη Λουτζέϊν ήτανε όλη της η ζωή!

**( ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ φεύγουν )**

## ΣΚΗΝΗ Β

**( ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΒΙΝΤΕΟ με ΑΠΕΛΑΣΕΙΣ ΕΒΡΑΙΩΝ και ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ (από τη ΝΑΓΚΜΠΑ) και ΣΚΗΝΕΣ από τα ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ (ΕΒΡΑΪΚΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ) και τη ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ. )**

**[ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΣΜΑ-ΑΣΜΑΤΩΝ» ΜΕΡΟΣ Α΄ ( 2 ΣΤΡΟΦΕΣ)]**

*(Μεταφερόμαστε στο ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΤΟΥ ΜΠΕΡΓΚΕΝ-ΜΠΕΛΣΕΝ . ΑΙΘΟΥΣΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ – ΔΥΟ ΤΡΑΠΕΖΙΑ ΚΑΙ ΟΙ 4 ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ που ελέγχουν τους Εβραίους που φτάνουν. Μπαίνουν από τη μία μεριά Ο ΟΤΤΟ, Η ΕΝΤΙΘ, Η ΜΑΡΓΚΟΤ και Η ΑΝΝΑ στο τραπέζι 1, όπου στέκονται ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ Α και Β και Η ΧΑΝΑ , Η ΓΚΑΜΠΙ και η ΣΑΝΕ στο τραπέζι 2, όπου στέκονται ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ Γ και Δ. )*

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Μπείτε όλοι στη σειρά! Ταυτότητες στο χέρι! Ονόματα!

**ΟΤΤΟ:** ( δίνοντας τις ταυτότητες) Όττο Φρανκ, Έντιθ Χόλαντερ. Μαργκότ Φρανκ και Άννα Φρανκ!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** Εδώ αφήνετε όλα τα πολύτιμα αντικείμενα-ρολόγια – χρυσαφικά και χρήματα! ( Η ΕΝΤΙΘ βγάζει κοσμήματα και τα αφήνει)  
Και εδώ είναι οι εργασίες που θα αναλάβετε! ( δίνει άλλη κάρτα στον καθένα: στην Έντιθ) ΚΟΥΖΙΝΑ ( στα κορίτσια) ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ( και στον Όττο) ΚΟΥΖΙΝΑ.

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Α:** Και αυτά είναι τα ρούχα του στρατοπέδου!  
( τους δίνει τα ρούχα και τους χωρίζει ) Στην πτέρυγα 85 οι άντρες, στην 62 οι γυναίκες και στην 30 τα παιδιά!

**ΑΝΝΑ:** Μα, θα μας χωρίσουν;

**ΟΤΤΟ:** Ησύχασε, Άννα! Όλα θα πάνε καλά!

**[ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΣΜΑ-ΑΣΜΑΤΩΝ» ΜΕΡΟΣ Β΄ ( ΕΠΟΜΕΝΕΣ 2 ΣΤΡΟΦΕΣ)**  
*ενώ οι 4 κρατούμενοι της οικογένειας Φρανκ βάζουν τα πουκάμισα του στρατοπέδου]*

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** Από εδώ, όσοι έχουν Παλαιστινιακή ταυτότητα. Θα με ακολουθήσετε στην ειδική πτέρυγα!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Εσείς ,δε θα αλλάξετε ρούχα! Ένα μπωλ και ένα φλυτζάνι για τον καθένα αυστηρά! ( Δίνει από ένα στη ΧΑΝΑ , την ΓΚΑΜΠΙ και την ΣΑΝΕ.)  
Μην τα χάσετε! Δεν έχει άλλα!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Γ:** Και απαγορεύεται να περπατάτε στον κεντρικό δρόμο του στρατοπέδου χωρίς άδεια! Όποιος πιάνεται, πυροβολείται !

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Δ:** Το προσκλητήριο είναι κάθε πρωί στις 7 .

*(Φεύγουν όλοι οι ΕΒΡΑΙΟΙ από τα τραπέζια και παρατάσσονται σε σειρές προσκλητηρίου)*

**ANNA:** Στο μέρος αυτό ήμασταν όλοι αριθμοί!

**ΟΤΤΟ:** 88

**ΕΝΤΙΘ:** 101

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** 210

**ANNA:** 211

**ΣΑΝΕ:** 517

**ΧΑΝΑ:** 518

**ΓΚΑΜΠΙ:** 519

**ΣΑΝΕ:** Τόσο διαφορετικοί μεταξύ μας, αλλά για τους Γερμανούς, όλοι ίδιοι! Είτε ήμασταν Ορθόδοξοι είτε καθολικοί, από Ολλανδικές ή Γερμανικές πόλεις, έμποροι διαμαντιών ή έμποροι φρούτων, γιατροί ή δάσκαλοι, μωρά ή γέροι, για τον Χίτλερ και τους οπαδούς του δεν είχε καμία απολύτως διαφορά αυτό! Ήμασταν όλοι Εβραίοι και εμείς ήμασταν ο εχθρός! Ένας εχθρός με πολλά νούμερα!

**ΕΝΤΙΘ:** Η ζωή μας στο στρατόπεδο ήταν ένας αγώνας επιβίωσης! Όχι μόνο σωματικής, αλλά κυρίως ψυχικής! Έπρεπε να καταφέρουμε να παραμείνουμε άνθρωποι σε αυτές τις εξαιρετικά απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες!

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** Με τον φόβο της απομόνωσης, του κρύου, της πείνας, της αρρώστιας! Κάποιοι είχαμε έναν δικό μας άνθρωπο μαζί! Αλλά οι περισσότεροι ήταν τελείως μόνοι!

**ΟΤΤΟ:** Να κρατάτε το πνεύμα σας ζωντανό! Να αποφεύγετε άσχημες σκέψεις- όπως για το φαγητό που είναι λιγοστό- και να τρέφετε τη φαντασία σας με στιγμές αξιοπρέπειας, από τα χρόνια που ζούσαμε όλοι μαζί : να συζητάτε για όπερα, κλασσική μουσική και για τα βιβλία που αγαπήσατε!

**ANNA:** Θα συνεχίσω να γράφω το ημερολόγιό μου μέσα στο μυαλό μου! Κι ας είναι τόσο θλιβερές οι λέξεις, εγώ θα τις ποτίζω με το νερό της αθανασίας!  
Στο υπόσχομαι, μπαμπά!

**ΣΑΝΕ:** Όλοι εδώ ζούμε με την εβδομάδα : κάθε εβδομάδα ξεκινά την Τρίτη το πρωί και τελειώνει την άλλη Τρίτη το πρωί, τη στιγμή που το τρένο για τα στρατόπεδα της Ανατολής αποχωρεί! Αύριο, είναι η δική μου σειρά!

**ΧΑΝΑ:** Πόσο θα μου λείψουν όλα αυτά τα παιδιά του ορφανοτροφείου! Ζήσαμε μαζί όλον αυτό τον χρόνο και τώρα μέσα σε μια νύχτα τα καλούν να ετοιμάσουν τα πράγματά τους, για το επόμενο τρένο. Δεν ξέρω αν πρέπει να χαρώ, που εγώ και η Γκάμπι μένουμε 'εξαιρετικά' πίσω ή να θρηνήσω! Νομίζω, ότι αυτή θα είναι η πιο δυστυχισμένη νύχτα της ζωής μου! Δεν πίστευα ποτέ, πόσο ζωντανή μπορεί να είναι

μέσα μου μια ΑΠΟΥΣΙΑ!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Και με ποιον θα παίζω τώρα εγώ; Θα ζωγραφίσω τα πρόσωπα των φίλων μου στη λάσπη δίπλα στον φράχτη! Έτσι, δε θα τους αποχωριστώ ποτέ!

**ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ Β:** Οι αριθμοί δεν είναι σωστοί! Μετρήστε ξανά από την αρχή!!!

*(ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΣΜΑ-ΑΣΜΑΤΩΝ» ΜΕΡΟΣ Γ΄ (ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΣΤΡΟΦΕΣ),  
ενώ οι ρόλοι των κρατουμένων λένε πάλι ένας-ένας τα νούμερά τους και αποχωρούν από τη σκηνή, για να μείνουν μόνο η ΧΑΝΑ και η ANNA. ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΕΔΩ.)*

**ΟΤΤΟ:** 88

**ΕΝΤΙΘ:** 101

**ΜΑΡΓΚΟΤ:** 210

**ΣΑΝΕ:** 517

**ΓΚΑΜΠΙ:** 519

**ANNA:** 211

**ΧΑΝΑ:** 518

## ΣΚΗΝΗ Γ

*(Η ΧΑΝΑ και Η ANNA είναι σε διπλανά στρατόπεδα και τους χωρίζει ένα τείχος.  
Η ANNA είναι άρρωστη, φανερά αδύναμη και καταπονημένη με κουρεμένο κεφάλι και ρούχα  
στρατοπέδου, αντίθετα από την ΧΑΝΑ που ζει προνομιακά στο στρατόπεδο ανταλλαγής, με τα  
δικά της ρούχα και τα μαλλιά της )*

**ΧΑΝΑ:** Άννα, εσύ εδώ! Μα, πώς; Δεν έφυγες στην Ελβετία;

**ANNA:** Αχ, Χάνα! Γλυκιά μου Χάνα! Σε ξαναβρίσκω!

**ΧΑΝΑ:** Δεν ακούγεται καλά, Άννα. Είσαι άρρωστη;

**ANNA:** Άρρωστη... αρκετά! Και το φαγητό είναι πολύ λίγο εδώ! *(κάνει προσπάθεια να  
συνεχίσει να μιλάει)* Όχι, Χάνα, ποτέ δεν πήγαμε στην Ελβετία. Ήταν ένα καλό ψέμα  
που μας προστάτεψε για δύο ολόκληρα χρόνια! Ο μπαμπάς ετοίμασε προσεκτικά μια  
τέλεια κρυψώνα για μας, την οικογένεια Βαν Ντάαν και τον οδοντίατρο κ.Ντούσελ.,  
στο κτίριο των γραφείων του. Λίγοι καλοί φίλοι του ήταν οι άγγελοί μας!

**ΧΑΝΑ:** Δύο ολόκληρα χρόνια, σε ένα διαμέρισμα! Χωρίς να βγείτε ποτέ! Απίστευτο!

**ANNA:** Μια μέρα όμως, μας ανακάλυψαν... Μας μετέφεραν στο Βέστερμποργκ κι από εκεί  
στο Άουσβιτς. Εκεί έχασα τα ίχνη των γονιών μου. Ειλικρινά, Χάνα νομίζω ότι δε  
ζουν πια! Εμένα και τη Μαργκότ μας έφεραν εδώ, στο Μπέργκεν-Μπέλσεν, πριν

λίγες μέρες. Πόσο χαίρομαι που σε ακούω! Η Μαργκότ είναι πολύ άρρωστη, υποφέρει από τύφο! Ίσως κι εγώ....

**XANA:** Ω, Άννα ,πόσο λυπάμαι! Κι εγώ έχασα την μητέρα μου μαζί με το τρίτο μας μωρό πάνω στη γέννα, πριν μας συλλάβουν οι Γερμανοί. Εδώ είμαστε με τον μπαμπά και την Γκάμπι και τη γιαγιά, αλλά ο μπαμπάς είναι κι αυτός άρρωστος. Περιμένουμε από στιγμή σε στιγμή να μας κάνουν ανταλλαγή. Κάνε κι εσύ υπομονή, αγαπημένη μου! Σύντομα θα λευτερωθούμε!

**ANNA:** Πεινάμε, Χάνα!

**XANA:** Μείνε ήσυχη! Θα σου φέρω εγώ φαί!

**ANNA:** Προσπαθώ να μη σκέφτομαι όλο τη δυστυχία, αλλά την ομορφιά που υπάρχει κάπου γύρω μας, στη φύση.... στις ψυχές.... κάπου ,αλλά αυτό είναι πολύ δύσκολο...

**XANA:** Κάνε υπομονή, Άννα! Μια μέρα θα πάμε στη « Γη της Επαγγελίας», όπως έλεγε ο παππούς και ο μπαμπάς κι εκεί, στη Γη του Ισραήλ θα είμαστε όλοι ελεύθεροι και ευτυχισμένοι! Θα έχουμε τη δική μας πατρίδα! Το πρωί θα δουλεύουμε στους αγρούς και το βράδυ θα χορεύουμε γύρω από τις φωτιές!

**ANNA:** Το πιστεύεις αυτό, Χάνα;

**XANA:** Ναι , το πιστεύω!!!

( *ΜΟΥΣΙΚΗ .ΣΚΟΤΕΙΝΙΑΖΕΙ* )

### ΣΚΗΝΗ Δ

( *Η ANNA* πηγαίνει πιο απόμερα . *Η XANA* σηκώνεται. Στη σκηνή μπαίνει η *ΓΚΑΜΠΙ*.)

**ΓΚΑΜΠΙ:** Και η Χάνα πραγματοποίησε το όνειρό της. Μετά από λίγους μήνες ο πόλεμος τελείωσε, μας έβαλαν όλους σε ένα τρένο, ο μπαμπάς και η γιαγιά δυστυχώς είχαν πεθάνει στο στρατόπεδο. Το τρένο αυτό ταξίδευε για 13 ολόκληρες μέρες. Γύρω ακούγονταν βομβαρδισμοί! Μια μέρα, οι πόρτες άνοιξαν, μπήκαν ξένοι στρατιώτες-Ρώσοι και σε γλώσσα που δεν καταλαβαίναμε, μας είπαν « Φύγετε! Τώρα είστε ελεύθεροι!»

Ελεύθεροι;;; Φύγαμε! Να πάμε που; Από χωριό σε χωριό ψάξαμε για φαγητό. Έπειτα, μείναμε στο σπίτι ενός Γερμανού αξιωματικού, που το είχε εγκαταλείψει άρον –άρον. Κάποτε η Χάνα κατάφερε να συναντηθούμε με τους θείους μας, ακόμα και με τον κ. Φρανκ, που τελικά ήταν ο μόνος από την οικογένεια Φρανκ, που είχε επιζήσει!

Όλοι είχαν την ίδια γνώμη: Η Χάνα έπρεπε να πάει να σπουδάσει νοσοκόμα - όπως ήθελε - κι εγώ, έπρεπε να μπω σε ορφανοτροφείο. Έτσι κι έγινε! Μετά από λίγα χρόνια, η μεγάλη μου αδερφή ήταν από τους πρώτους νέους Εβραίους που θα πήγαιναν να ζήσουν και να δουλέψουν στην Ιερουσαλήμ, τη « Γη του Ισραήλ».

( *Η ANNA και η ΓΚΑΜΠΙ* μένουν ακίνητες στη σκηνή, ενώ η *XANA* προχωράει στη γη των ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ. Κρατάει μια μεγάλη βάλιτσα. )

**(ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΤΟ ΒΙΝΤΕΟ ΤΟΥ ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΞΕΡΙΖΩΜΟΥ των 700.000 ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ (ΝΑΚΜΠΑ). Παράλληλα ακούγονται τα ίδια λόγια από τους ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ.)**

**ΛΕΪΛΑ: 15 ΜΑΪΟΥ 1948**

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** «Όταν τα πλοία πλησίαζαν τις ακτές της Παλαιστίνης, δεν έφερναν μονάχα στρατιώτες κατακτητών, κουβαλούσαν μια ιδεολογία χτισμένη και αναθρεμμένη πάνω στο αίμα των άλλων.

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Ήρθαν με σύνθημα την προσφυγιά –μα στο τέλος, πρόσφυγας βρέθηκε άλλος λαός, στις σκηνές, κάτω από τον ανοιχτό ουρανό!

**ΣΑΝΤΙΝ:** Εδώ, η γη δεν ήταν άδεια, όπως διακήρυξαν. Τα χωριά έσφυζαν από φωνές, τα χωράφια πρασίνιζαν, και παιδιά γελούσαν ανάμεσα στα άνθη της αμυγδαλιάς και στ' αγριοθύμαρο που φύτρωνε ελεύθερο. Μα, οι άνεμοι της Νάκμπα φύσηξαν αμειλικτοι, γκρέμισαν χωριά, έκαψαν σπίτια, πήραν ζωές...

**ΝΑΝΣΥ:** Μέσα σε σιγή παγκόσμια, εκατοντάδες χιλιάδες Παλαιστίνιοι ξεριζώθηκαν απ' τα σπίτια τους. Και εκατοντάδες χωριά σβήστηκαν από τον χάρτη. Όλα τούτα, υπό την ομπρέλα της διεθνούς συναίνεσης — που έδωσε στους αφιχθέντες τη γη, και στους αυτόχθονες τη φυγή.

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** Μα τα κλειδιά κρατιούνται ακόμη σφιχτά στα χέρια των προσφύγων. Η μνήμη δεν γεννά 'ζει στο στήθος, σαν φωτιά που δεν σβήνει.

**ΣΑΝΤΙΝ:** Γιατί η Ιστορία δεν ξεγράφεται, κι η Δικαιοσύνη δεν πεθαίνει - όσος χρόνος κι αν περάσει!»

.....

**ΑΝΝΑ:** «Έξι εκατομμύρια άνθρωποι δολοφονήθηκαν, επειδή ήταν Εβραίοι. Η ανθρωπότητα φρικιάσε, **όχι επειδή τα θύματα ήταν Εβραίοι, αλλά γιατί ήταν άνθρωποι!** Είπαμε: «ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ»!

**ΓΚΑΜΠΙ:** «ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ!»

**ΧΑΝΑ:** Χρειαζόμαστε κι εμείς μια πατρίδα! Για να μην μπορεί κανείς, ποτέ ξανά, να μας κλείσει πίσω από συρματοπλέγματα!

**ΓΚΑΜΠΙ:** Ούτε εμάς, ούτε κανέναν άλλον! Η ανθρωπότητα θα φρικιάσει ακόμα μια φορά, **όχι επειδή τα θύματα είναι Παλαιστίνιοι, αλλά γιατί είναι άνθρωποι!**

## ΣΚΗΝΗ Ε

*( ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ, ΟΠΩΣ ΗΤΑΝ ΠΑΛΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΓΗ ΤΟΥΣ.*

*Οι ρόλοι παραμένουν ίδιοι στη σκηνή.)*

**ΛΕΪΛΑ:** Αυτή τη γη, τη λένε Παλαιστίνη και έχει έναν λαό που την κατοικεί!

**NANZY:** *(ενώ παίρνει τη ΧΑΝΑ να της γνωρίσει τη γη της Παλαιστίνης. Δείχνει τις εικόνες που προβάλλονται)* Έλα να στη δείξω:

« Σ' αυτή τη γη, υπάρχει κάτι που αξίζει να το ζήσεις :

Ο ερχομός του Απρίλη

Η μυρωδιά του ψωμιού την αυγή...

Το χορτάρι πάνω σε μια πέτρα

.....

Το τέλος του Σεπτεμβρη

Μια γυναίκα που ανθίζει μετά τα σαράντα

Η ώρα του ήλιου στη φυλακή

Σύννεφα που σχηματίζουν πελώριες μορφές

Τα συνθήματα του λαού για κείνους που φεύγουν γελαστοί

Και ο φόβος στα μάτια των τυράννων

Σε αυτή τη γη, υπάρχει κάτι που αξίζει να το ζήσεις

Σε αυτή τη γη, την κόρη της γης

Τη μάνα όλων των ξεκινήματων

Τη μάνα όλων των τελειωμών

**Τη λέγαν Παλαιστίνη**

**Παλαιστίνη τη λένε ακόμα**

*( Η ΛΕΪΛΑ και η ΣΑΝΤΙΝ φέρνουν δυο καρέκλες. Στη μία θα καθίσει η ΧΑΝΑ και στην άλλη η ΛΕΪΛΑ. Η ΣΑΝΤΙΝ φέρνει ένα δίσκο με ένα φλιτζάνι καφέ και το προσφέρει στη ΧΑΝΑ. Έπειτα θα καθίσει αυτή.)*

**ΛΕΪΛΑ:** *( στη ΧΑΝΑ )* Κάθισε! Και άκου τι έχω να σου πω!

«Καθώς ετοιμάζεις το πρωινό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς να ταΐζεις τα περιστέρια.

Όταν πολέμους ξεκινάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους λαχταρούν την ειρήνη.

Όταν πληρώνεις το νερό, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Εκείνους που μόνο τα σύννεφα έχουν να τους θηλάσουν.»

*( Η ΧΑΝΑ πίνει μια γουλιά καφέ και η ΛΕΪΛΑ βάζει το φλιτζάνι στον δίσκο και βγαίνει από τη σκηνή. Στην δεύτερη καρέκλα κάθεται η ΣΑΝΤΙΝ )*

**ΣΑΝΤΙΝ:** «Όταν γυρνάς στο σπιτικό σου, να σκέφτεσαι τους άλλους.

Μην ξεχνάς όσους ζουν σε αντίσκηνα.

Όταν τα αστέρια μετράς, πριν κοιμηθείς, να σκέφτεσαι τους άλλους.  
Εκείνους που δεν έχουνε πού να πλαγιάσουν.  
Όταν ελεύθερα μιλάς, να σκέφτεσαι τους άλλους.  
Εκείνους που δεν τους αφήνουν να μιλήσουν.»

*( Ξετυλίγει από τον λαιμό της και της δείχνει την παραδοσιακή παλαιστινιακή μαντίλα, την καφίγια)*

Αυτή είναι η παραδοσιακή μαντίλα του Παλαιστινιακού λαού!  
Λέγεται καφίγια! Και πάνω της, απεικονίζονται κομμάτια από τη ζωή μας: *( δείχνει)*  
Οι έντονες μαύρες λωρίδες στις άκρες, συμβολίζουν τους ιστορικούς εμπορικούς δρόμους, που περνούσαν κάποτε από την Παλαιστίνη- τα δίκτυα στο κέντρο, απεικονίζουν τους δεσμούς μας με τη θάλασσα και αυτές οι καμπύλες είναι τα φύλλα της ελιάς, από τα περήφανα δέντρα της πατρίδας μας, που οι δικοί σας άνθρωποι πασχίζουν να ξεριζώσουν.

« Να σκέφτεσαι τους άλλους! Και καθώς σκέφτεσαι εκείνους τους άλλους, στον εαυτό σου γύρισε και πες: ‘Αχ, και να ήμουν ένα κερί στο σκοτάδι!’»

**( ΠΡΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΕΙΚΟΝΑ ΜΕ ΚΕΡΙ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ . Η ΣΑΝΤΙΝ και η ΛΕΪΛΑ**  
*παίρνουν έξω τις καρέκλες και στέκονται στο πλάι της σκηνής. Η ΧΑΝΑ σηκώνεται. Μετά από λίγο μπαίνει Η ΛΟΥΤΖΕΪΝ ( πολλά χρόνια μετά) με ένα νεκρό παιδί σε σεντόνι. Γονατίζει. Δίπλα της ακολουθεί η ΧΙΟΥΝΤΑ.)*

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Στην Παλαιστίνη, η Νάκμπα δεν τελείωσε ποτέ! 1948-2025!  
620 ΗΜΕΡΕΣ ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΩΝ! 55.000 ΝΕΚΡΟΙ! 17.500 ΠΑΙΔΙΑ!

«Η Γάζα είναι τώρα σιωπηλή! Όχι από ειρήνη, αλλά από αφανισμό!  
Όχι σιωπή ηρεμίας, αλλά πνιγμού. Αυτό δεν είναι πολιορκία μόνο από βόμβες.  
Είναι πολιορκία της μνήμης: ένας πόλεμος ενάντια στην ικανότητά μας να πούμε:  
«Ήμασταν εδώ!»

**ΛΟΥΤΖΕΪΝ:** « Ο βομβαρδισμός δε σταμάτησε ποτέ. Βομβαρδίζουν τους δρόμους , όπου παιδιά εκλιπαρούν για φαγητό. Βομβαρδίζουν τις ουρές, όπου μητέρες περιμένουν για αλεύρι. Βομβαρδίζουν την ίδια την πείνα!  
Καμία τροφή! Κανένα νερό! Καμία έξοδος!

Στα χέρια μου κρατώ το μονάκριβό μου αγόρι, τον Αλί ! Έτρεξε για ένα πιάτο φαί και.... δε γύρισε ποτέ! Τον αγαπώ! Θα γυρίσει ....όταν θα έχουν όλα τελειώσει . Και τότε θα μεγαλώσει σε ένα κόσμο ειρηνικό και όμορφο!

**( ΠΡΟΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΗΡΩΑ ΧΑΝΤΑΛΑ )**

Ο Αλί είναι ο δικός μου Χαντάλα! Ο Χαντάλα γεννήθηκε δέκα ετών, και πάντα θα είναι δέκα ετών. Σε αυτή την ηλικία, έφυγε από την πατρίδα του, και όταν επιστρέψει, ο Χαντάλα θα είναι πάλι δέκα και μετά θα αρχίσει να μεγαλώνει. Οι νόμοι της φύσης δεν ισχύουν για αυτόν. Αυτός είναι μοναδικός! Τα πράγματα θα γίνουν κανονικά και πάλι, μόνο όταν επιστρέψει στην πατρίδα!» *( σκύβει κλαίγοντας πάνω στο παιδί της.)*

**ΧΙΟΥΝΤΑ:** Ο Χαντάλα δεν μας κοιτά στα μάτια! Θα μας κοιτάξει, όταν ξυπνήσει η χαμένη συνείδηση του ανθρώπου μέσα μας!

**ΤΖΑΜΙΛΑ:** «Όλα τα σπουργίτια που ακολούθησαν την παλάμη μου στην πόρτα του μακρινού αεροδρομίου, όλα τα χωράφια με το στάρι , όλες οι φυλακές, όλοι οι λευκοί τάφοι, όλα τα σύνορα, όλα τα μαντήλια που ανέμισαν, όλα τα μαύρα μάτια, όλα τα μάτια ήταν μαζί μου, αλλά τα αφαίρεσαν από το διαβατήριο! (στη ΧΑΝΑ) Είναι ντροπή για ξένο όνομα να ανήκει σ' ένα χρώμα που εγώ το ανάστησα με τα δυο μου χέρια! Ο Ιώβ φώναζε σήμερα: Μη με κάνετε παράδειγμα δύο φορές! Κύριοι, κύριοι προφήτες, τα δέντρα μη ρωτήσετε ποιο είναι τ' όνομά τους, μη ρωτήσετε τις ρεματιές ποια είν' η μάνα τους. Από το μέτωπό μου ξεπετιέται το σπαθί του φωτός κι απ' τις παλάμες μου αναβλύζουν τα νερά του ποταμού.

**ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΕΙΝΑΙ Η ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΥ!»**

**ΑΝΝΑ:** ( ενώ σέρνεται από τον πόνο) Χάνα , νιώθεις τον πόνο εκατομμυρίων ανθρώπων;  
Εγώ τον νιώθω!

Κι όμως, όταν κοιτάζω τον ουρανό, πιστεύω μέσα μου, πως όλα θα αλλάξουν προς το καλύτερο, πως αυτή η σκληρότητα θα τελειώσει, πως η ειρήνη και η γαλήνη θα επιστρέψουν και πάλι... Κανείς δεν έγινε ποτέ φτωχός, δίνοντας, Χάνα!  
Και το μεγαλείο του ανθρώπου, δεν στηρίζεται στον πλούτο ή στη δύναμη, αλλά στον χαρακτήρα και την καλοσύνη! (αγκομαχώντας) Όλοι οι άνθρωποι έχουν ελαττώματα και αδυναμίες, αλλά κι όλοι μας γεννιόμαστε με μια βασική καλοσύνη! (ενώ σβήνει) Είναι παράδοξο... που δεν έχω εγκαταλείψει ακόμα τα ιδανικά μου... και εμμένω σ' αυτά... γιατί ακόμη πιστεύω... παρά τα όσα συμβαίνουν γύρω μου... πως οι άνθρωποι... είναι αληθινά καλοί ...στην καρδιά...!!!(πεθαίνει)

**ΓΚΑΜΠΗ :** (αγκαλιάζοντας την ΧΑΝΑ) **ΟΙ ΚΑΡΔΙΕΣ όλων των ανθρώπων είναι η ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ μας, Χάνα!**

**ΧΑΝΑ:** (προχωρώντας ένα βήμα μπροστά- και προτάσσοντας στο κοινό το Ισραηλινό διαβατήριο της ) **ΑΦΑΙΡΕΣΤΕ ΜΟΥ ΤΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ!**

**(ΣΚΟΤΑΔΙ)**

**(ΦΩΣ. ΜΟΥΣΙΚΗ -ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΥΣΗΣ ΧΟΡΕΥΟΥΝ ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΤΟΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ ΧΟΡΟ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ “ DABKE”)**

-----**ΤΕΛΟΣ**-----

## **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ**

1. Θέατρο Άσταρ. Παλαιστίνη . **ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΖΑ** (μαθητές και μαθήτριες γράφουν για τη ζωή τους). Επιμέλεια Μεταφράσεων Τζένη Καραβίτη,Ιωάννα Τότσιου Αθήνα: Εκδόσεις Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση, 2010.
2. Θρωλ, Νέιθαν. **ΜΙΑ ΜΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΜΠΕΝΤ ΣΑΛΑΜΑ** ( Ανατομία μιας τραγωδίας στην Ιερουσαλήμ). Βραβείο Pulitzer Γενικής Τεκμηριογραφίας 2024. Μετάφραση Δέσποινα Κανελλοπούλου . Αθήνα: Εκδόσεις Δώμα, 2024.
3. Νταρουίς , Μαχμούντ. Ποίημα : **«Σ’ΑΥΤΗ ΤΗ ΓΗ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΑΞΙΖΕΙ ΝΑ ΤΟ ΖΗΣΕΙΣ»** .Μετάφραση Νασίμ Αλάτρας
4. Νταρουίς , Μαχμούντ . Ποίημα : **«ΝΑ ΣΚΕΦΤΕΣΑΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ»** . Απόδοση στα Ελληνικά Τζένη Καραβίτη. Πανελλήνιο Δίκτυο για το Θέατρο στην Εκπαίδευση. Αθήνα: Εκδόσεις Νήσος-Π.Καπόλα , 2009.
5. Νταρουίς, Μαχμούντ .Ποίημα : **«ΤΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ» σε ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΗ ΠΟΙΗΣΗ.** Μετάφραση Συλλογικό . Αθήνα: Εκδόσεις Ειρήνη, 2023.
6. Παλούμπο, Ντανιέλα .**ΟΙ ΒΑΛΙΤΣΕΣ ΤΟΥ ΑΟΥΣΒΙΤΣ**. Μετάφραση Ελένη Τουλούμπη. Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2017.
7. Προύσαλης, Δημήτρης Β.,επιμέλεια & μετάφραση. **ΛΑΪΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ** . Αθήνα : Εκδόσεις Α/συνέχεια, 2013.
8. Ταρίκ Αλί , Ζιλμπέρ Ασκάρ, Χρήστος Πετράκος, Πάνος Πέτρου.Ταουφίκ Χαντάντ. **ΤΟ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ ΣΤΟΝ 21<sup>ο</sup> ΑΙΩΝΑ** ( Καταπίεση, ξεριζωμός, Αντίσταση).Μετάφραση Πάνος Πέτρου. Αθήνα: Εκδόσεις Red Marks, 2023.
9. Φρανκ ,Άννα. **ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΑΝΝΑΣ ΦΡΑΝΚ**. Μτφ. Γιάννης Θωμόπουλος. Αθήνα: Εκδόσεις Μίνωας, 2021.
10. El-Helah , Ahmed και A.Itani,Mariam. **ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΡΑΗΛΙΝΗ ΚΑΤΟΧΗ** .Μετάφραση Vittoria Marangoni /Γιώργος Μαγγανάς. Αθήνα: Οι Εκδόσεις των Συναδέλφων –Ένα Καράβι για τη Γάζα, 2013.
11. Brett, Lily. **AUSCHWITZ POEMS**. Berlin: Suhrkamp Verlag Ag,2025.
12. J.Maggeo,Tilar. **IRENA’S CHILDREN**. Adapted by M.C. Fanell. New York: Margaret K.Mcelderry Books,2016.
13. Pick-Goslar, Hannah with Dina Kraft. **MY FRIEND ANNA FRANK** . U.K: Penguin Random House, 2023.
14. Scott, Kate . **THE EXTRAORDINARY LIFE OF ANNE FRANK**. U.K: Penguin Random House, 2017.
15. Prof.Dr .Claus Grimm . **THE DACHAU CONCENTRATION CAMP 1933 TO 1945** . Dachau: Barbara Distel, Dachau Concentration Camp Memorial Site,2005.

